

Največji slovenski dnevnik
v Zdrženih državah
Vojta za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

Liš slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 241. — ŠTEV. 241.

NEW YORK, THURSDAY, OCTOBER 14, 1926. — ČETRETEK, 14. OKTOBRA 1926.

VOLUME XXXIV. — LETNIK XXXIV

BORBA PROTI KOMUNISTOM

Ameriška Delavska Federacija je napovedala komunistom odločen boj. — Konvencija v Detroitu je porazila prošnjo za priznanje sovjetov. — Healy se je spopadel z Greenom. — Simpatije z ruskim narodom.

DETROIT, Mich., 13. oktobra. — Ameriška Delavska Federacija je včeraj na viharji seji konvencije proglasila svojo brezkompromisno opozicijo proti priznanju sovjetske Rusije. Zavrnila je tudi predlog, naj se pošlje ameriško delavsko misijo v Moskvo ter napovedala odločen boj komunizmu in komunistični delavnosti v strokovnih unijah. Stari voditelji so izjavili, da je bila to ena najbolj dramatičnih sej v zgodovini Ameriške Delavske Federacije.

Na galeriji je sedel William Z. Foster, načelnik strokovno unijske vzgojne lige, komunistične propagandne organizacije ter eden voditeljev ameriške komunistične stranke. V zbornici ga je živahno napadel John L. Lewis, predsednik United Mine Workers, kot "velikega duhovna komunizma v Ameriki", ki je prišel, "da vidi, kako se je obračala proti skupini, ki je zaman skušala vzbuditi razpoloženje za priznanje sovjetske vlade in za odposiljanje delavske misije v Rusijo.

V strastnem nagovoru, ki je vzbudil veliko ogorčenje napram komunistom, je rekel Lewis, da skuša sovjetska vlada potom svojih agentov v Ameriki ujeti in uničiti United Mine Workers. S temi aktivnostmi je spojil ime Alberta Coyle iz Clevelanda, urednika glasila bratovščine strojnikov. Coyle je bil zaposlen več kot eno leto, da stvori delavsko delegacijo, ki naj bi šla v Rusijo v namestu, da pospeši priznanje sovjetov.

Pro-sovjetska resolucija je bila poražena, ko je konvencija sprejela kot nadomestilo poročilo resolucijskega komiteja, kateremu načeluje podpredsednik Woll. To poročilo zavrača resolucijo ter označuje sovjetsko vlado kot avtokracijo, ko je namen je zasužnjiti ruski narod, ter kot sovražnico vlade Združenih držav in Ameriške Delavske Federacije.

Poročilo komiteja je bilo sprejeto soglasno, v kolikor pride v poštev uradni rekord, kajti niti povzročitelji pro-sovjetske resolucije, niti delegatje, ki so govorili v prilog te resolucije, se niso drznili glasovati proti poročilu resolucijskega komiteja, po odločnih napadih na sovjetsko Rusijo in komunistično stranko, katere so vprizorili Green, Wilson, Lewis in drugi.

— Mi smatramo sovjetski režim v Rusiji za najbolj brezvestno, antisocialno in pretečo napravo današnjega sveta, — se glasi v poročilu resolucijskega komiteja. — Med njim in našo obliko politične in socialne organizacije ne more biti nikakega kompromisa.

— Izražamo svoje globoke simpatije masam ruskega naroda, ki so zatirane in terorizirane, kjerkoli se zdi to primerno peklenskemu režimu, pod katerim žive. Mi se ne interesiramo za trgovsko plat vprašanja ter soglašamo v polni meri s predsednikom Coolidge-om, da ni mogoče barantati glede ameriških principov. Konečno obračamo pozornost na izjavo našega eksekutivnega sveta, da se ne more naše gibanje pridružiti nobeni misiji, ki bi preiskala razmere v Rusiji in da se mu zdi taka misija popolnoma nepotrebna in odveč.

Lewis, načelnik U.M.W. je opisal nato uničevalne aktivnosti komunistov proti premogarski organizaciji ter rekel, da se mu je približalo par ljudi z povabilom, naj postane član predlagane delavske misije v Rusijo.

— Povedal sem jim, — je rekel, — da ni mogoče mene in moje organizacije identificirati s katerimikoli predlogom, ki prihaja očitno iz nekega skrivnostnega vira.

Oproščeni misijonarji.

PEKING, Kitajska, 13. oktobra. — Misijonarji, katere je imela v Siangu, glavnem mestu provinc Šensi ujetje narodna armada, so bili oproščeni ter se nahajajo na varnem.

Upor jetnikov.

MEDIA, Pa., 13. oktobra. — Upor 106 kaznjencev v Delaware okrajni jetnišnici je bil zatrt, potem ko je bilo obstrljenih šest upornih jetnikov.

Milijonski plen pariških tatov.

Zgodovinski nakiti so bili ukradeni, ko so vdrlili banditi v zakladniški stolp gradu de Chantilly. — Odnegli so tudi slavne demante Condeja. — Bandite so takoj pričeli iskati po celem svetu.

PARIZ, Francija, 13. oktobra. Pred jutranjo zoro so splezali drzni banditi v zakladniški stolp slavnega gradu de Chantilly, vdrli v zakladnico ter pobegnili z nakitom, ki je vreden več kot milijon dolarjev. Nekateri kosi tega nakita so izvanredno stari in njih vrednost je nedoločena, ker so spojeni s starodavnim evropskim plemstvom.

Dragulji so bili del svetovno znane zbirke vojvode d'Aumale. Med dragulji je slaven Grand Conde rožnati demant, eden najbolj znanih demantov sveta, katerega vrednost cenijo od \$300,000 do \$800,000.

Ron je bil brez dvoma skrbno zamljčen ter najbolj senzacionalen izjava tatvine "Mona Lise" iz Louvra.

Francoske oblasti so takoj brzojavno obvestile policije ter draguljarske izvedence po celem svetu, da dobe nazaj kraljevski plen, ki je razveseljeval na tisoče turistov iz leta 1885, ko je podaril vojvoda d'Aumale francoskemu zavodu sijajne umetniške in draguljarske zaklade družin Conde in Bourbon.

Izvedenci soglašajo v mnenju, da skoro ni mogoče oceniti vrednosti zbirke. Nahajala se je v posesti družine Conde skoro neprestano iz leta 1632, ko je prvi Conde prevzel lastništvo gradu de Chantilly leta 1632.

Izvedenci na dostavljajo, da bo tatovom nemogoče iznebiti se zakladov v njih sedanji obliki in da bo njih vrednost zmanjšana na eno tridesetino ali manj, če bi dragocene kamene odstranili ter jih prodali posebej.

Grand Conde, tudi imenovan rožnati demant, je bil do leta 1846 dragocena last potomcev Ludovika II. Burbonskega, princea de Conde. Glasi se, da tehta od 35 do petdeset karatov, in francoski uradniki cenijo, da je znašala njegova vrednost pred vojno štiri milijone frankov.

Poleg tega demanta so odnesli banditi naslednje zaklade iz Condejeve zbirke:

Križ z demanti, katerega je dal kralj Jožef generalu baronu Aymeru do bitki pri Talaveru.

Z demanti posuto bodalec, katero je dal tuniški bej vojvodi d'Aumale leta 1846.

Bodalec Abdel Kadra, okrašen z biseri, rubini in drugimi kamni. Z demanti posejan vojni pas, ki je bil prej last tuniškega beja, in nebroj drugih dragocenosti.

PARIZ, Francija, 13. oktobra. Skupno vrednost dragocenih predmetov, ki so bili ukradeni iz gradu Chantilly, cenijo 90,000,000 frankov ali \$2,700,000.

Uniforme nemških diplomatov.

BERLIN, Nemčija, 13. oktobra. Da se jih ne bo smatralo za natak, bodo nosili diplomatični zastopniki nemške vlade v inozemstvo uniforme. Herr von Schubert, podtajnik ministrstva za zunanje zadeve, je nosil to uniformo prvič pri poslovnem banketu, katerega je priredil Hindenburg angleškemu poslaniku, lordu d'Abernon.

V nemški zunanji urad so prišle številne pritožbe, da se je črna oblečena diplomate pogosto smatralo za natak.

Strašne razmere v Chicagu, Ill.

Le zvezne oblasti morejo ukrotiti bandite, ki so postali tako objestni, da vprizarjajo pravcate bitke ter streljajo na vse, ki jim niso po volji.

CHICAGO, Ill., 13. oktobra. Na temelju prepričanja, da morejo občinske, okrajne in državne oblasti le malo ali sploh ničesar opraviti proti mogočnim zločinskim tolpom, upajo državljani, da bo zvezna vlada prevzela nalogo, da zatire vojno med banditi. Harry C. Kelly, predsednik Union League kluba, je rekel:

— Imamo policijski departament ter državno pravdnstvo za preiskavo zločincev, a iz tega ali onega razloga ne poslujejo. Svoje največje upanje spajam s preiskavo, katero je uvedla vlada potom justičnega departamenta.

Medtem pa je napela policija vse sile, da se polasti morilev s strojnimi puškami, ki so te dni obstrlili pet mož, kojih dva sta bila na mestu mrtva.

Iščejo pet mož, katere smatrajo za povzročitelje zločina. Kroži govorica, da sta bila oba morilec s strojno puško importirana iz iztoka, najbrž iz New Yorka, da sta se že vrnila tjakaj in da se skrivata v varnem zavetju.

Kraljica Marija na vožnji v Ameriko.

Pred svojim odpotovanjem se je pobotala s svojim sinom Karolom, ki je bil priča njenega odhoda. — Parnik Leviathan je odplul v dežju. Ljudske množice so polnile Cherbourg.

CHERBOURG, Francija, 13. oktobra. — Romunska kraljica Marija je odpotovala proti Ameriki včeraj zvečer na krovu parnika Leviathan, in zastava njene dežele je vihrala s sprednjega dela največjega parnika, ko je odplul skozi dež na prostrani Atlantik.

Tako v Parizu včeraj zjutraj kot v Cherbourg včeraj zvečer se je kraljica poslovila od zastopnikov Romunske, Francije in Zdr. držav. Uradno slovo je bilo še povečano, ko so se pričele poslavljati tudi zbrane ljudske množice, ki so prihitele, da vidijo "balkansko tačo".

Pred svojim odhodom iz Pariza se je pobotala s svojim sinom, prejšnjim prestolonaslednikom Karolom, ki je večerjal prejšnji večer z njo ter prišel včeraj na postajo, da se poslovijo od nje.

Na šest ur trajajočem potovanju iz Pariza v Cherbourg je ostala kraljica Marija v svoji privatni kari, kjer jo je obiskala Mrs. Woodrow Wilson. Obe sta sedeli skupaj v Cherbourg pri banketu, katerega so priredile kraljici pristaniške in mestne oblasti.

Ko je dospel vlak s kraljico in njenim spremstvom v Cherbourg, so ga spravili v mornariško železniško lopo, ki je bila okrašena z zastavami Francije, Amerike in Romunske.

Za uradnimi delegacijami je bila zbrana množica prebivalcev mesta, ki se niso brigali za dež, da vidijo kraljico. Med navzočimi je bilo tudi več sto potnikov, namenjenih v Ameriko z "Leviathanom".

Po zaključnem sprejemu in banketu se je podala kraljica s svojim spremstvom na krov posebne

Veliki kravali v pruski zbornici.

Velikanski kravali so se završili v pruski deželni zbornici tekom drugega čitanja odredbe, s katero naj bi odškodili Hohenzollernce. — Sedem komunistov so izgnali iz zbornice.

BERLIN, Nemčija, 13. oktobra. Sredi prizorov, katere je redko-kedaj opaziti v nemških zakonodajnih zastopstvih, je bila včeraj zvečer sprejeta na drugem čitanju nova predloga, ki vključuje lastniški dogovor med prusko državo in Hohenzollernci. Konečno čitanje bo najbrž završeno v petek.

Po sprejemu odredbe je majhna četa komunistov nadaljevala s svojimi demonstracijami. Komunisti so bili namreč ogorčeni, da je vlada podarila milijone zlatih mark družini prejšnjega kjerzja, dočim ne more na stotine tisoč Nemcev najti dela in zaslužka.

Konečno je Hugo Garnich izključil sedem komunistov. Takoj nato je vprizorilo kakih 25 komunistov naskok na predsedniški oder.

Tintniki, ravnila, pesek in druge stvari so pričele leteti na glave članov zbornice, ki ne pripadajo njih stranki Dr. Garnich in številni drugi poslanci so bili ranjeni na glavi. Takoj nato je dr. Garnich prekinil sejo.

Glasi se, da bodo komuniste kriminalno zasledovali radi teh poskob in da bo v bodoče predsedniški oder zavarevan od policije proti nadaljnjim izgredom komunistov.

Predloga, ki bi dala prejšnji cesarski družini \$25,000,000 v gotovini in lastnini, je bila sprejeta pri drugem čitanju z 214 glasovi proti 37. Socialisti so se vzdržali glasovanja, da omogočijo sprejem.

ga vlačilnega čolna, ki je takoj odplul proti Leviathanu, ležečemu ob vходу v pristanišče. Bilo je krog sedme ure zvečer in gorele so vse luči ob vodni fronti. lotila ameriških rušilev je bila postavljena v redni formaciji, in Flotila ameriških rušilev je bila sijajno razsvetljena. Na krovu parnika so čakali poveljniki in vsi častniki, ki so sprejeli kraljico v njene sobe.

PARIZ, Francija, 13. oktobra. Sprava med kraljico Marijo in prejšnjim prestolonaslednikom Karolom bo pomenjala mogoče precej vreden evropski politični dogodek. Po mnenju onih, ki so v temnem stiku z romunskim položajem, je postal princ Karol, po uravnavi dolgega spora zopet romunski prestolonaslednik ter je sklenil vrniti se v domovino.

ANGLEŠKE UNIJE NA ROBU PROPADA

Ramsay MacDonald je obljubil boj za nacionalizacijo rorov, ko je razpravljala njegova stranka o pomožnih odredbah. — Generalna stavka in premogarska stavka sta odgovorni za zadrege delavcev v vseh industrijah.

LONDON, Anglija, 13. oktobra. — Velike strokovne unije te dežele so bile spravljene na rob propada vsled generalne stavke ter mrtvila v premogarski industriji. Presenetljiva razkritja v tem oziru so prišla iz ust Ramsay MacDonalda, Thomasa in Ben Tilleta na drugi seji konference delavske stranke v Margate. Mimogrede naj bo omenjeno, da je praznoval MacDonald včeraj svoj šestdeseti rojstni dan.

Spopad med zmernimi in ekstremisti v vrstah stranke je postal včeraj še hušji. Ekstremisti so bučno zahtevali splošni davek v podporo stavkujočih premogarjev ter prepoved transportacije premoga, a zmerni so odgovarjali, da unije ne morejo pomagati premogarjem vsled nezaposlenosti med njih lastnimi člani.

Pet in štirideset tisoč železničarjev je brez dela in 200,000 nadaljnjih dela le po tri dni na teden, — je izjavil Thomas, potem ko ga je skušala ena tretina delegatov prisiliti s kričanjem k molku. Osem-deset tisoč transportnih delavcev je nezaposlenih, in 100,000 nadaljnjih je le deloma zaposlenih, je izjavil Ben Tillet, ki je s tem podprl argument Thomasa.

Pogubonosni učinek premogarske stavke je osvetilo z druge strani poročilo trgovskega sveta, ki kaže, da so se importi za september povišali za 3,750,000 funtov v primeri z istim mesecem preteklega leta, dočim so se izvozi zmanjšali za več kot deset milijonov funtov.

Premogarska kriza je bila prva stvar, katere se je lotila konferenca včeraj zjutraj, potem ko so delegatje počastili rojstni dan MacDonalda.

Rhys Davies je vložil pomožno resolucijo, v kateri protestira proti akciji vlade, ki se je udala lastnikom premogovnikov, ko je dovolila razširjenje delavnega dne, kar je povečalo in podaljšalo spor. Resolucija izjavlja, da je izgubila vlada s tem, da je napačno ravnala v krizi, zaupanje dežele. Zahtevala je nacionalizacijo rorov kot edino rešitev problemov te industrije.

Ekstremisti so zahtevali nato asesment za premogarje od vseh unij, spojenih v delavski stranki ter prepoved transportacije premoga.

Nežmožnost nadaljnega pobiranja asesmentov je poudaril MacDonald v naslednjih izjavanjih:

— Posvetovali smo se z unijskimi voditelji glede najboljših pomoči, katero bi mogli nuditi premogarjem, a jaz sem naravnost presenečen vsprico nezaposlenosti v vsaki posamezni industriji, — je rekel voditelj stranke. Obsodil je delegate, ki so vprizorili običajni letni napad na parlamentarno stranko. MacDonald je rekel, da je stranka obvezana potezati se za nacionalizacijo in kakorhitro bo končan sedanji boj, se bo pričel politični boj za nacionalizacijo v parlamentu.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali lirah. Podatki so veljavni do preteka, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da Vam bo ta poudaba uga jala, posebno še, ako boste vpoštevali svojo korist in našo zanesljivo ter točno postrežbo.

Dinarji		Lira	
Din.	500	\$ 9.45	Lir 100 \$ 4.65
Din.	1,000	\$ 18.60	Lir 200 \$ 9.00
Din.	2,500	\$ 46.25	Lir 300 \$13.20
Din.	5,000	\$ 92.00	Lir 500 \$21.50
Din.	10,000	\$183.00	Lir 1000 \$42.00

Za pošiljavo, ki presega 500 Dinarjev ali pa 250 Lir dovoljujemo poseben znesku primeren popust.

Nakazila po brzojavnem pisnu izvirajemo v najkrajšem času ter računamo za stroške \$1.—

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street Phone: CORTLANDT 4687
New York, N. Y.

Posebni podatki.

Pristojbina za izplačilo ameriških dolarjev v Jugoslaviji in Italiji znaša kakor sledi: za \$25, ali manjši znesek 75 centov; od \$25, naprej do \$300, po 3 cente od vsakega dolarja. Za večje svote po pisnem dogovoru.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president.

Louie Benedik, treasurer.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisov in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

ZLOGLASNE POGODBE

Ko so leta 1915 snubili Italijo — snubili so jo zavezniki in centralne sile — so ji obljubljali vse mogoče dobrote.

In zgodilo se je, da so ji zavezniki ponudili več kot sta ji mogli ponuditi Avstrija in Nemčija.

V tistem času je bil sklenjen zloglasni londonski pakt, s katerim je bil velik del naše zemlje prodan in izročen na milost in nemilost Italijanom.

Londonsko pogodbo so podpisale Anglija, Francija, Rusija in Italija. Srbija menda ni vedela zanjo.

Pogodba bi bila najbrž še sedaj v zavezniških arhivih, če bi njenega besedila ne objavili boljševiki, ki so se leta 1917 povzpeli na krmilo Rusije.

Italiji je bilo pa v tistih usodopolnih dneh še dosti drugega obljubljenega, namreč precej turškega ozemlja v Mali Aziji.

S pomočjo Grške naj bi Italija to ozemlje zasedla ter si zagotovila bazo svojega vpliva na Azijo.

Sedaj, po enajstih letih, skuša Italija izvesti v vseh podrobnostih t kramarsko kupčijo.

Da bi ji v tem slučaju ne pretela od Romunske nevarnost, je sklenila z njo prijateljski pakt z dalekosežnimi koncesijami.

Predno bo skušala stopiti Italija na tuja, maloazijska tla, naj pomisli na naš Kras in na naše Primorje, katera je zasedla in zavzela brez kaplje krvi.

Narod v tem ozemlju se ne bo nikdar prilagodil italijanskemu mišljenju, duša tega naroda se ne bo nikdar strinjala z italijanskim.

Naj bodo v Italiji še tako redne in urejene razmere, naj vladata v državi še tako zlati red in mir, en milijon italijanskih državljanov na Tirolskem in na Primorskem ne bo nikdar v skladu in soglasju z ostalimi tridesetimi milijoni.

Sedaj naj si pa še Turke nakoplje na vrat!

UZUNOVIČEVA RESIGNACIJA IN AMERIŠKO ČASOPISJE

V listih je bila včeraj zvečer brzojavka, da je jugoslovansko ministrstvo odstopilo.

V brzojavki je bilo rečeno, da je odstopil ministrski predsednik Cuxonovitch.

Možak je Srb in ima kršćansko srbsko ime.

Toda Amerikancu zadostuje ime, ki ga je čital v listih. Gorostasno ime — Cuxonovitch.

Ko Amerikane prečita to ime, in se mu pri vsakem zlogu jezik na pol razkolje — mu ne smemo zameriti, ako vzklikne: "Saj mu s takim imenom ni drugega kazalo kot da je odstopil!"

ANGLEŠKI PRINC SE ŽENI

Angleški princ se bo poročil. Bajbe bo vzel mlado špansko princeso.

Trideset Amerikanc bo vzkliknilo: — Škoda ga je, ker tako fino pleše!...

Kajti, ko je bil zadnjič v Ameriki, je plesal s tridesetimi ameriškimi dekleti.

Med plesom in po plesu je vsaka gojila svoje neizpolnjive nade: — "Daj Bog, da bi bil enkrat moj mož!..."

Mladi svet je nepremišljen svet.

Ko se ženska moži, mora gledati po možu, ki ima stalno službo ali pa dober zaslužek.

Evropski prestolonasledniki so pa od danes do jutri.

KOLUMBOV KIP V BARCELONI

Kolumbov spomenik v Barceloni na Španskem je eden najkrajšjih, kar jih je bilo postavljenih v spomin tega slavnega odkritelja.

Dopisi.

New York, N. Y.

Kakšna bo naša "Vinska trgovina"? S tem se bavi vsak član našega oziroma veselicega odbora. Kakšna bo, premišlja vsak član našega društva. Kaj ne da, — na to se odgovori z enim samim stavkom: "Kakoršno bomo naredili".

Vsekakor pa je upati, da bo vesela, da bo vsem ustrezno, ter da se bomo razšli dobre volje v jutru 24. oktobra.

Pri vsem tem pa ne smem pozabiti, ko pišem ta dopis, da bodo gospodične in gospe v narodnih nošah pristržno dobrodošle. Če več pišem, boste rekli, da vam nalašč pojem slavo. Gorenja opomba bo resnična, zato vas še enkrat vabim vse brez izjeme, da se udeležite v narodnih nošah, in prav tako moški. Čim več bo viničarjev in viničaric, tem lepše bo in prijetnejše.

Na člane našega društva apeliram, da se zavedo svoje dolžnosti in priženo svoje prijatelje seboj.

V soboto 16. oktobra je zadnja in obenem četrtna seja. Pred veselico je želeli, da se je članstvo udeležiti v polni meri, kajti tam se bo še več reči ukrenilo, kar se tiče veselice. Ob enem bo pregled društvenih zadev oziroma poročanje, kot vselej na takih sejah.

Članstvo se vabi, da se pri tej seji izbere še nekaj moči, ki so potrebne pri prireditvi, zato ste naprošeni, da se ne odtegujete. Dolžnost člana je da deluje v korist in prosperiteto društva.

Zatorej se vabi članstvo, da deluje in pomaga pri prireditvi, da moremo dati to, kar občinstvo zahteva.

Vsi člani so prejeli vstopnice naj jih poskušajo prodati med prijatelji, ki morebiti niso obveščeni o naši prireditvi in bi si jo želeli obiskati.

Člani, ki še niso prejeli knjižice za radio set "Atwater Kent Model 20", vreden sto dolarjev, jih lahko dobe pri prihodnji seji in istotako na veselici.

Mraz je še bil in ni se poglata trta grozda, ki ga bomo trkali drugo soboto v Arlington Hall, ko smo oglašali to našo prireditev. Smejali so se nam, češ, kaj se vam tako mudi? Skoz in skoz po malo dela in danes stojimo na pragu večera.

Na "Vinski trgatvi" se lahko spomnimo petnajstletnice našega društva, ki je hodilo pot k naredu v članstvu in blaginji, potom marljivega delovanja.

Upam, da se bomo sešli v krogu naših prijateljev in obiskovalcev ter se spominjali z dobro voljo v obilnem in živahnem veselju vstanovalitve društva.

Rojaki in rojakinje Greater New Yorka in okolice se vabijo, da se naše prireditve udeležijo in prebijajo z nami prijazno večer v soboto 23. oktobra v Arlington Hall.

Chicago, Ill.

Kot gori omenjeno, se bodo tudi dobile srečke za radio set, da še tam vsakdo lahko poskusi svoj srečo.

S pozdravom

Ig. Mušič.

Jubilej starinoslovca dr. Frana Bulića.

Znani starinoslovci in znanstveniki dr. Frana Bulić, upravitelj arheološkega muzeja v Splitu, je praznoval osemdesetletnico svojega življenja. Vključ svoji visoki starosti je še popolnoma svež in zdrav ter še neumorno deluje na polju arheologije.

Povodom osemdesetletnice je kralj podpisal ukaz, s katerim se dr. Buliću podeljuje doživljenjska podpora, enaka penziji rednega univerzitetnega profesorja.

Msgr. Cankar v zaporu.

Po vesteh iz Sarajeva je Monsgr. Karlo Cankar nastopil svojo 20-dnevno zaporno kazen v zaporih tamkajšnjega okrožnega sodišča na temelju razsodbe v procesu Janjič-Cankar. Monsgr. Cankar je prišel v zapor v svečani obleki. Ob nedeljah bo opravljal službo božjo jettnikom. Po tiskovnem zakonu pripada Monsgr. Cankar "custodia honesta", to je dostojno urejena soba s posteljo, umivalnikom in pisalno mizo.

Samomor zblaznele seljakinje. V Veliki Gorici je bil izvršen samomor, ki je med tamkajšnjim prebivalstvom vzbudil splošno sožalje. Seljakinja Helena Istvanović, stara 42 let, na kateri so se v zadnjem času pojavljali znaki blaznosti, je skočila v vodo in utonila. Tragičen konec splošno snotovane seljakinje je povzročila velika krlb za njeno rodbino, oziroma za zeta in sinove, ki so imeli v zad-

njem času pri svojih poslih znatne izgube. Ti neuspehi so ji omračili duševno ravnotežje ter jo poglali v smrt.

Nesreča vsled ročne granate. V okolici Butmira v Bosni so se vojaki vezbali v manipulaciji z ročnimi granatami. Podporočnik Stevo Radivojević je vzel v roko granato, da pokaže vojakom, kako se morajo metati granate. Nesreča je hotela, da je granata predčasno eksplodirala ter podporočniku Radivojeviću težko poškodovala desno roko ter ga tudi sicer ranila na glavi in na prsih. Ponesrečenec se je zgrudil na tla. Prepeljali so ga v vojaško bolnico v Sarajevu.

Zanimiva pravda v Beogradu. Uprava mesta Beograda je napelila tožbo proti bivšemu podpredsedniku beogradske mestne občine Milošu Bobiću zaradi njegovih jezoizmičnih govorov, katerih je beograjsko policijo obdolžila, da je ona zakrivila znane krvave pretepe, ki so se dogodili v dobi volilne kampanje na volilnem shodu, ki ga je bil Bobić sklical v hotel "Slavija".

Zadnje dni so zaslišavala Bobićeve priče, katerih je 50. Vse priče trde, da je pretep na omenjenem zborovanju zakrivila policija.

Dunajski vokošolci v Splitu. V Split je prispelo 54 dijakov dunajske tehnične visoke šole pod vodstvom profesorjev. Dijaki ostanajo v Splitu tri dni ter obiščejo potem še druga večja mesta Dalmacije.

Smrt v apnenici. V Novi Bistrici je padla v apnenico štiriletna Evica, hčerka tamkajšnjega posetnika Richterja. Otrok so iz živega apna potegnili grozno opečene. Umrli je naslednjega dne. Sodišče je uvedlo kazensko postopanje proti krivcem smrti male Evice.

Velika defraudacija pred sodiščem. Pred subotiskim sodiščem se je pričel proces proti bivšemu bančniku Oskarju Rukavini in tovarišem zaradi zločina ponleverage premoženja pogrebne družbe "Život". To društvo je razne stranke iz Subotice in okolice ogoljufalo za več milijonov dinarjev.

K obravnavi, ki bo trajala štiri najst dni, je povabljenih 826 prič. Obravnava se bo vršila v veliki dvorani subotiske mestne občine.

Ubegli cigani. Pred nekaj dnevi ponoči so se splazili cigani Anton, Franc in Josip Hudorović ter Josip Bradjić v hlev posestnika Franceta Wolfa v Dolzi vasi pri Kočevju ter mu ukradli 2000 dinarjev vredno kobilo. Anton Hudorović je gnil nato kobilo proti Hrvatski, pot pa so mu prestregli orožniki, ki so ga aretirali in kobilo vrnili lastniku. Ostali trije cigani so se orožnikom umaknili z begom in brali proti tisti Sodražici, oziroma Ločkom potoku ter bodo bržkonč poskušali priti v Italijo.

Po 4% obresti za vloge na SPECIAL INTEREST ACCOUNT

Naše mesečno obrestovanje je ugodno ne samo ako vložite, temveč tudi ako dvignete. Obresti plačamo za vse pretekle mesece do konca onega pred dvigom. Zato priporočamo vlagati denar pri nas tudi onim, ki ga nameravajo v kratkem zopet dvigniti.

Smrtna nesreča. Pri obiranju sliv je padla z drevesa na Grobniku pri Sv. Lovrenu posetnica Marija Toš. Nesrečnica je dobila pri padcu tako težke poškodbe, da je kmalu nato izdihnila.

Po 4% obresti za vloge na SPECIAL INTEREST ACCOUNT

Naše mesečno obrestovanje je ugodno ne samo ako vložite, temveč tudi ako dvignete. Obresti plačamo za vse pretekle mesece do konca onega pred dvigom. Zato priporočamo vlagati denar pri nas tudi onim, ki ga nameravajo v kratkem zopet dvigniti.

Smrtna nesreča. Pri obiranju sliv je padla z drevesa na Grobniku pri Sv. Lovrenu posetnica Marija Toš. Nesrečnica je dobila pri padcu tako težke poškodbe, da je kmalu nato izdihnila.

Po 4% obresti za vloge na SPECIAL INTEREST ACCOUNT

Naše mesečno obrestovanje je ugodno ne samo ako vložite, temveč tudi ako dvignete. Obresti plačamo za vse pretekle mesece do konca onega pred dvigom. Zato priporočamo vlagati denar pri nas tudi onim, ki ga nameravajo v kratkem zopet dvigniti.

Smrtna nesreča. Pri obiranju sliv je padla z drevesa na Grobniku pri Sv. Lovrenu posetnica Marija Toš. Nesrečnica je dobila pri padcu tako težke poškodbe, da je kmalu nato izdihnila.

Po 4% obresti za vloge na SPECIAL INTEREST ACCOUNT

Naše mesečno obrestovanje je ugodno ne samo ako vložite, temveč tudi ako dvignete. Obresti plačamo za vse pretekle mesece do konca onega pred dvigom. Zato priporočamo vlagati denar pri nas tudi onim, ki ga nameravajo v kratkem zopet dvigniti.

Smrtna nesreča. Pri obiranju sliv je padla z drevesa na Grobniku pri Sv. Lovrenu posetnica Marija Toš. Nesrečnica je dobila pri padcu tako težke poškodbe, da je kmalu nato izdihnila.

Po 4% obresti za vloge na SPECIAL INTEREST ACCOUNT

Naše mesečno obrestovanje je ugodno ne samo ako vložite, temveč tudi ako dvignete. Obresti plačamo za vse pretekle mesece do konca onega pred dvigom. Zato priporočamo vlagati denar pri nas tudi onim, ki ga nameravajo v kratkem zopet dvigniti.

Smrtna nesreča. Pri obiranju sliv je padla z drevesa na Grobniku pri Sv. Lovrenu posetnica Marija Toš. Nesrečnica je dobila pri padcu tako težke poškodbe, da je kmalu nato izdihnila.

Novice iz Jugoslavije

Pojasnenje zagonetne umor.

Čitatelji se še spominjajo, da je bila koncem julija v Splitu na zveriski način umorjena vdova Jerica Čeh. Po daljšem poizvedovanju sta bila aretirana trgovca Risto Konstantinović in njegova ljubica Rika Papo, ki je stanovala pri Čehovi. Prvega so aretirali čez več dni v Zagrebu, Papovo pa v neki vasi v Dalmaciji. V splitskih zaporih sta dolgo oba trdovratno tajila vsako krivdo, in je že kazalo, da bo preiskava končala z neuspehom in da ostane misteriozni umor nesrečne vdove za vedno nepojasnen. Zadnje dni pa je v aferi nenadoma nastopil popoln preokret: Papova je namreč pričela dolžiti svojega ljubimca Konstantinovića, češ, da je on umoril vdovo. Toda temu se je posrečilo dokazati, da usodnega večera sploh ni bil v Splitu, temveč da je odpotoval v Zagreb. To je bilo za Papovo katastrofalno. Počes noč, se je udala končno v svojo usodo, da je ona izvršila strahoviti zločin in sicer radi tega, ker jo je njemu ljubljence zapustil in je ostala brez vsakih sredstev za življenje.

Ko je Konstantinović še pobegnil iz Splita in je ostavil popolnoma na cedilu, je Papova pričela voditi v svojo sobo moške, da bi tako vsaj nekaj zaslužila. Radi tega pa je prišla v spor s svojo gosposodino Čehovo in jo je v trenutku skrajnega razburjenja udarila večkrat s tako silo s sekuro po glavi, da se je zgrudila takoj mrtva.

Jubilej starinoslovca dr. Frana Bulića. Znani starinoslovci in znanstveniki dr. Frana Bulić, upravitelj arheološkega muzeja v Splitu, je praznoval osemdesetletnico svojega življenja. Vključ svoji visoki starosti je še popolnoma svež in zdrav ter še neumorno deluje na polju arheologije.

Povodom osemdesetletnice je kralj podpisal ukaz, s katerim se dr. Buliću podeljuje doživljenjska podpora, enaka penziji rednega univerzitetnega profesorja.

Msgr. Cankar v zaporu. Po vesteh iz Sarajeva je Monsgr. Karlo Cankar nastopil svojo 20-dnevno zaporno kazen v zaporih tamkajšnjega okrožnega sodišča na temelju razsodbe v procesu Janjič-Cankar. Monsgr. Cankar je prišel v zapor v svečani obleki. Ob nedeljah bo opravljal službo božjo jettnikom. Po tiskovnem zakonu pripada Monsgr. Cankar "custodia honesta", to je dostojno urejena soba s posteljo, umivalnikom in pisalno mizo.

Samomor zblaznele seljakinje. V Veliki Gorici je bil izvršen samomor, ki je med tamkajšnjim prebivalstvom vzbudil splošno sožalje. Seljakinja Helena Istvanović, stara 42 let, na kateri so se v zadnjem času pojavljali znaki blaznosti, je skočila v vodo in utonila. Tragičen konec splošno snotovane seljakinje je povzročila velika krlb za njeno rodbino, oziroma za zeta in sinove, ki so imeli v zad-

njem času pri svojih poslih znatne izgube. Ti neuspehi so ji omračili duševno ravnotežje ter jo poglali v smrt.

Nesreča vsled ročne granate. V okolici Butmira v Bosni so se vojaki vezbali v manipulaciji z ročnimi granatami. Podporočnik Stevo Radivojević je vzel v roko granato, da pokaže vojakom, kako se morajo metati granate. Nesreča je hotela, da je granata predčasno eksplodirala ter podporočniku Radivojeviću težko poškodovala desno roko ter ga tudi sicer ranila na glavi in na prsih. Ponesrečenec se je zgrudil na tla. Prepeljali so ga v vojaško bolnico v Sarajevu.

Zanimiva pravda v Beogradu. Uprava mesta Beograda je napelila tožbo proti bivšemu podpredsedniku beogradske mestne občine Milošu Bobiću zaradi njegovih jezoizmičnih govorov, katerih je beograjsko policijo obdolžila, da je ona zakrivila znane krvave pretepe, ki so se dogodili v dobi volilne kampanje na volilnem shodu, ki ga je bil Bobić sklical v hotel "Slavija".

Zadnje dni so zaslišavala Bobićeve priče, katerih je 50. Vse priče trde, da je pretep na omenjenem zborovanju zakrivila policija.

Dunajski vokošolci v Splitu. V Split je prispelo 54 dijakov dunajske tehnične visoke šole pod vodstvom profesorjev. Dijaki ostanajo v Splitu tri dni ter obiščejo potem še druga večja mesta Dalmacije.

Smrt v apnenici. V Novi Bistrici je padla v apnenico štiriletna Evica, hčerka tamkajšnjega posetnika Richterja. Otrok so iz živega apna potegnili grozno opečene. Umrli je naslednjega dne. Sodišče je uvedlo kazensko postopanje proti krivcem smrti male Evice.

Velika defraudacija pred sodiščem. Pred subotiskim sodiščem se je pričel proces proti bivšemu bančniku Oskarju Rukavini in tovarišem zaradi zločina ponleverage premoženja pogrebne družbe "Život". To društvo je razne stranke iz Subotice in okolice ogoljufalo za več milijonov dinarjev.

K obravnavi, ki bo trajala štiri najst dni, je povabljenih 826 prič. Obravnava se bo vršila v veliki dvorani subotiske mestne občine.

Ubegli cigani. Pred nekaj dnevi ponoči so se splazili cigani Anton, Franc in Josip Hudorović ter Josip Bradjić v hlev posestnika Franceta Wolfa v Dolzi vasi pri Kočevju ter mu ukradli 2000 dinarjev vredno kobilo. Anton Hudorović je gnil nato kobilo proti Hrvatski, pot pa so mu prestregli orožniki, ki so ga aretirali in kobilo vrnili lastniku. Ostali trije cigani so se orožnikom umaknili z begom in brali proti tisti Sodražici, oziroma Ločkom potoku ter bodo bržkonč poskušali priti v Italijo.

Po 4% obresti za vloge na SPECIAL INTEREST ACCOUNT

Naše mesečno obrestovanje je ugodno ne samo ako vložite, temveč tudi ako dvignete. Obresti plačamo za vse pretekle mesece do konca onega pred dvigom. Zato priporočamo vlagati denar pri nas tudi onim, ki ga nameravajo v kratkem zopet dvigniti.

Smrtna nesreča. Pri obiranju sliv je padla z drevesa na Grobniku pri Sv. Lovrenu posetnica Marija Toš. Nesrečnica je dobila pri padcu tako težke poškodbe, da je kmalu nato izdihnila.

Po 4% obresti za vloge na SPECIAL INTEREST ACCOUNT

Naše mesečno obrestovanje je ugodno ne samo ako vložite, temveč tudi ako dvignete. Obresti plačamo za vse pretekle mesece do konca onega pred dvigom. Zato priporočamo vlagati denar pri nas tudi onim, ki ga nameravajo v kratkem zopet dvigniti.

Smrtna nesreča. Pri obiranju sliv je padla z drevesa na Grobniku pri Sv. Lovrenu posetnica Marija Toš. Nesrečnica je dobila pri padcu tako težke poškodbe, da je kmalu nato izdihnila.

Po 4% obresti za vloge na SPECIAL INTEREST ACCOUNT

Naše mesečno obrestovanje je ugodno ne samo ako vložite, temveč tudi ako dvignete. Obresti plačamo za vse pretekle mesece do konca onega pred dvigom. Zato priporočamo vlagati denar pri nas tudi onim, ki ga nameravajo v kratkem zopet dvigniti.

Smrtna nesreča. Pri obiranju sliv je padla z drevesa na Grobniku pri Sv. Lovrenu posetnica Marija Toš. Nesrečnica je dobila pri padcu tako težke poškodbe, da je kmalu nato izdihnila.

Po 4% obresti za vloge na SPECIAL INTEREST ACCOUNT

Naše mesečno obrestovanje je ugodno ne samo ako vložite, temveč tudi ako dvignete. Obresti plačamo za vse pretekle mesece do konca onega pred dvigom. Zato priporočamo vlagati denar pri nas tudi onim, ki ga nameravajo v kratkem zopet dvigniti.

Smrtna nesreča. Pri obiranju sliv je padla z drevesa na Grobniku pri Sv. Lovrenu posetnica Marija Toš. Nesrečnica je dobila pri padcu tako težke poškodbe, da je kmalu nato izdihnila.

Po 4% obresti za vloge na SPECIAL INTEREST ACCOUNT

Naše mesečno obrestovanje je ugodno ne samo ako vložite, temveč tudi ako dvignete. Obresti plačamo za vse pretekle mesece do konca onega pred dvigom. Zato priporočamo vlagati denar pri nas tudi onim, ki ga nameravajo v kratkem zopet dvigniti.

Smrtna nesreča. Pri obiranju sliv je padla z drevesa na Grobniku pri Sv. Lovrenu posetnica Marija Toš. Nesrečnica je dobila pri padcu tako težke poškodbe, da je kmalu nato izdihnila.

Po 4% obresti za vloge na SPECIAL INTEREST ACCOUNT

Naše mesečno obrestovanje je ugodno ne samo ako vložite, temveč tudi ako dvignete. Obresti plačamo za vse pretekle mesece do konca onega pred dvigom. Zato priporočamo vlagati denar pri nas tudi onim, ki ga nameravajo v kratkem zopet dvigniti.

Smrtna nesreča. Pri obiranju sliv je padla z drevesa na Grobniku pri Sv. Lovrenu posetnica Marija Toš. Nesrečnica je dobila pri padcu tako težke poškodbe, da je kmalu nato izdihnila.

Po 4% obresti za vloge na SPECIAL INTEREST ACCOUNT

Naše mesečno obrestovanje je ugodno ne samo ako vložite, temveč tudi ako dvignete. Obresti plačamo za vse pretekle mesece do konca onega pred dvigom. Zato priporočamo vlagati denar pri nas tudi onim, ki ga nameravajo v kratkem zopet dvigniti.

Smrtna nesreča. Pri obiranju sliv je padla z drevesa na Grobniku pri Sv. Lovrenu posetnica Marija Toš. Nesrečnica je dobila pri padcu tako težke poškodbe, da je kmalu nato izdihnila.

Po 4% obresti za vloge na SPECIAL INTEREST ACCOUNT

Naše mesečno obrestovanje je ugodno ne samo ako vložite, temveč tudi ako dvignete. Obresti plačamo za vse pretekle mesece do konca onega pred dvigom. Zato priporočamo vlagati denar pri nas tudi onim, ki ga nameravajo v kratkem zopet dvigniti.

Smrtna nesreča. Pri obiranju sliv je padla z drevesa na Grobniku pri Sv. Lovrenu posetnica Marija Toš. Nesrečnica je dobila pri padcu tako težke poškodbe, da je kmalu nato izdihnila.

Po 4% obresti za vloge na SPECIAL INTEREST ACCOUNT

Naše mesečno obrestovanje je ugodno ne samo ako vložite, temveč tudi ako dvignete. Obresti plačamo za vse pretekle mesece do konca onega pred dvigom. Zato priporočamo vlagati denar pri nas tudi onim, ki ga nameravajo v kratkem zopet dvigniti.

Smrtna nesreča. Pri obiranju sliv je padla z drevesa na Grobniku pri Sv. Lovrenu posetnica Marija Toš. Nesrečnica je dobila pri padcu tako tež

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE — JUGOSLAV BUREAU

AMERIŠKA PETROLEJSKA INDUSTRIJA.

I.

Začetek petrolejske produkcije.

Teško si je predstavljati moderno življenje brez petroleja in produktov, ki se iz njega pridobivajo. Petrolej preskrbuje gonilno silo za dvajset milijonov ameriških avtomobilov in mažo za ista, kakor tudi skoraj za vse druge stroje, ki jih rabimo za produkcijo ali promet. Ljudje so že zdavnaj znali za kameno olje, ali njegova današnja raba je nekaj povsem modernega. Leta 1848 je neki lekar v Pittsburghu začel nabirati količine petroleja iz nekega sianekega studenca v Tarentum, Pa., in ga prodal kot "naravno zdravilo" po 50 centov. Leta 1854 je bila organizirana Pennsylvania Rock Company in vzorec pennsylvanijskega petroleja je bil predložen slovitemu kemičarju, profesorju Benjaminu Sillipanu na Yale univerzi. Ta je analiziral vzorec in pokazal, da se razni produkti, ki se nahajajo v petroleju, morejo uporabljati kot olja za razsvetljavo, olja za mažo in olja za plin. Blizu kraja Titusville v Pennsylvaniji je upravitelj zgornje družbe. Colonel E. L. Drake, dal izvrti prvo vrelo petroleja. On je izumil tudi metode vrtanja, ki so še danes v rabi. Tekom nekaj let kasneje izvrti so mnogo drugih vrel v isti pokrajini in skozi mnogo let je Pennsylvanija prednjačila na polju petrolejske produkcije. Tekom zadnjega desetletja prejšnjega stoletja pa se je našlo mnogo olja tudi v državah Ohio in Indiana; pekom prvih desetih let tega stoletja pa so se razvila velika petrolejska polja v Oklahomi in severnem Teksasu; v zadnjih letih pa je produkcija petroleja bila velika v južnem delu Teksasa, v Californiji in Wyomingu. Združene države so največji producent petroleja na svetu; skoraj 65 odstot svetovne zaloge petroleja prihaja iz Združenih držav. Mehika prispeva približno 25 odstot skupne svetovne produkcije in Rusija ob predvojni produkciji je tretja na vrsti.

Kaj je petrolej?

Beseda "petrolej" izvira iz latinskih besed ("petra" (kamen) in "oleum" (olje), pomenja torej "kameno olje". To olje se nahaja v ogromnih količinah pod površino zemlje in njegova zgodovina je skoraj ista kot ona premoga, ki je — kakor se smatra — preostanek prazgodovinskih rastlin. Bujno prazgodovinsko rastlinstvo je bilo preplavljeno in plasti kamena in prsti so se sčasoma nakopičile nad močvirji.

Kemični vpliv vročine in pritisk zgornjih plasti na ostanke rastlin, kakor tudi na ostanke teles rib in drugih morskih živali, sta v teku tisočih let povzročila razkrojitev, tako da je iz teh ostankov rastlin in živali preostala tekoča zmes raznih spojin ogljika in vodika, takozvanih hidrokarbonov. Plast škrljeveca (shale), ki se navadno nahaja nad naslago premo-

ga, je tekmo stoletij obvarovala premog pred razpadom, in ta škrljevec ni ničesar drugega nego trdo pečeno blato ali ilovica. Ista stvar se je zgodila s petrolejem: olje je bilo absorbirano v debele naslage škrljeveca ali peska in zgornja plast apnenca ali škrljeveca je preprečevala njegov izpuh. Na tak način so se za našo rabo ohranile globoko pod zemljo ogromne luže olja, v količini milijonov sodov.

II.

Petrolejski produkti.

Kameno olje ali petrolej je komplicirana snov. Prvi ljudje, ki so vrtali za olje, so komaj imeli pojem, koliko čudo raznovrstnih bogatstev jim je nudila ona rjava ali zelenkasta tekočina. Iz surovega olja, ki prihaja iz podzemlja, izgotavlja se približno 250, poglavitnih produktov. Ako pa bi hoteli všeti tudi vse kemikalije in medicine, ki se iz njega izgotavlja, je v manjšem obsegu, število vseh produktov iz petroleja bi se moralo ceniti na približno 500.

Še par besed o rabi besede "petrolej". V starem kraju smo bili navajeni nazivati "petrolej" oni produkt, ki se tukaj zove kerozin. Kerozin pa je le eden izmed glavnih produktov, ki se izgotavlja iz petroleja; zato raba besede "petrolej" za kerozin ni natančna. Petrolej je surovo kameno olje, kakor ga pridobivajo iz podzemlja; v Evropi, zlasti na Ruskem, se za isto rabi tudi beseda "nafta", darsi se ta izraz rabi tudi v drugem pomenu. V Ameriki se petrolej v vsakdanjem življenju naziva "oil" (olje), pri čemur se seveda misli le na surovo kameno ali mineralno olje.

Toliko radi jasnosti. Nekateri izmed poglavitnih in bolj navadnih produktov, ki se pridobivajo iz petroleja so: gazolin, kerozin, raznovrstna mazilna olja (lubricating oils), parafinski voski, asfalt in koks. Nekateri snovi, ki so zapadene v petroleju, so plini, druge pa tekočine in zopet druge solidne snovi. Lažje sestavine zavrejo ob nižji temperaturi; zato je mogoče destilirati iz petroleja eno sestavino za drugo, s tem da se petrolej zavre in temperatura postopoma zviša. Najlažja sestavina petroleja je plin "methane", ki je kemična spojina enega atoma ogljika in štirih atomov vodika. Gazolin je tekočina, ki vsebuje od 5 do 10 atomov ogljika, kerozin pa je tekočina, ki vsebuje od 10 do 15 atomov ogljika (carbon).

III.

Kako se petrolej pridobiva iz podzemlja?

Najprej mora izurjen geolog (zemljelovec) proučiti lego in kakovost zemeljskih plasti v določeni pokrajini in izjaviti svojo sodbo, da-li je mogoče, da se v podzemlju nahaja petrolej. Vsaka petrolejska družba ima v svoji službi tudi takozvane "skavte";

POSLEDICE VIHARJA V FLORIDI

Slika nam kaže pogled na znano floridsko kopališče Hollywood, ki je vsled zadnjega viharja največ trpelo.

ti pošiljajo svoji družbi sporočila o vsakem vrtanju, ki se vrši v novi pokrajini, in naznanjajo, da-li se je posrečilo najti olje ali ne. Navadna praksa v Ameriki je ta, da si oni, ki hoče vrtati za olje, zagotovi zakupno pogodbo (lease) od lastnika zemljišča; taka pogodba daje najemniku pravico do vsakega olja ali plina, ki bi se našel v podzemlju, in navadno zagotavlja lastniku gotov odstotek, ki v splošnem znaša osminko producirane olja ali plina.

Ko se je sklenilo vrtati vrele v določeni točki, treba najprej dobiti potrebni material na lice mesta, kar je dostikrat precej težka stvar, kajti vse priprave za vrtanje globokega vreleca utegnejo tehtati od 150 do 200 ton. Producent zgradi ono žerjavico (derrick) v obliki stolpa ki je tako značilna da petrolejska polja. Ta stolp se iz odstavka kakih 20 kvadratnih čevljev dviga v zozujoči se obliki do višine 80 do 95 čevljev, tako da površina na vrhu znaša le približno 4 in pol kvadratnih čevljev. Vrtati vrelec, stane mnogo denarja. Ako se naslaga petroleja nahaja blizu površine, utegne vrtanje stati le \$3000 ali \$4000, ali vrtanje do globine 2000 ali 3000 čevljev stane mnogo več, dostikrat do \$20,000 in \$40,000 in v nekaterih slučajih celo \$100,000. In seveda nikdar se ne more pričakovati z gotovostjo, da se zares zadene na olje. Povprečni človek si pod besedo "petrolejski vrelec" (oil well) predstavlja nekako kipeč vrelo, iz katerega izbruhne desetisočero sodov petroleja na dan. Taki vreli (gusher) se jako redki; večina naše produkcije prihaja iz malih vrelcev, ki prinašajo od enega do 50 sodov petroleja na dan.

Povprečna produkcija za vrelec je v tej deželi približno 5 sodov na dan.

IV.

Prevažanje olja iz vrelcev.

Ena izmed velikih preglavic mlade petrolejske industrije je bila vprašanje prevažanja surovega olja iz vrelcev v rafinerije, kjer se petrolej destilira v razne produkte. Najprej se je to vršilo potom zovoz in železniških vagonov. V prvih časih industrije je bilo za prebivalce v pennsylvanijskem petrolejskem okraju nekaj vsakdanjega, videti tisočero konjskih pripreg, ki so po blatnih cestah in dostikrat preko poljan s težavo in počasi vlačile voz kakih 5 ali 6 sodov petroleja. Leta 1860 je general Karns, ki je bil lastnik nekega vreleca, prišel na misel, da bi se olje pumpalo skozi cevi iz vrelcev in rafinerije. Ta sistem prevažanja se je od tedaj jako izpopolnilo in razširilo. Olje teka po ceveh v povprečni hitrosti dveh in pol do treh milj na uro.

Leta 1921 so se morda štiri petine vsega petroleja, producirane v Združenih državah, prevažale potom cevni prog (pipe lines).

Ta način prevažanja prihranja mnogo na stroških produkcije, brez njega cena petrolejskih produktov bi bila mnogo večja. Prevažanje potom cevi stane približno 40 odstot manj kot too ne potom železnice.

Poprej je znašal strošek za prevažanje enega soda petroleja potom konjskih pripreg \$1 za vsako miljo, dočim strošek za prevažanje petroleja potom cevni prog znaša približno le 6c na miljo za vsak sod. Prevažanje potom cevi je torej postalo 1600 krat bolj cenejše. Skupna dolgot vseh petrolejskih cevi znaša kakih 1500 milj; to cevno omrežje pokriva vse pokrajine, kjer se petrolej producira. Ravno kakor železnice se te cevne proge nahajajo pod oblastjo meddržavne trgovske komisije (Interstate Commerce Commission), ki določa cene prevoza po teh ceveh.

Petrolej se tudi prevaža po železnica v posebnih jeklenih vozovih, takozvanih "tanks", ki jih je vsak že videl v tovornem vlaku. Cevne proge prevažajo navadno le surovo olje, dočim železnice prevažajo vse vrste petroleja in njegovih produktov v manjših količinah. Vsak posamezni tank drži od 6000 do 12,000 galon.

Kako pa se ameriški petrolej, ki se rabi po vsem svetu, prevažava v inozemstvo? Toliko surovo olje, kolikor rafinirani produkti se izvažajo do vseh koncev sveta v posebno zgrajenih ladjah, "oil-tanker", ki so praveat ploveči čerbec; lahko je spoznati te čudne ladje z dimnikom zadaj proti krmi. Olje se naklada in razklada potom pump. Povprečna tonaža takega "tankerja" znaša 8000; največji tanker na svetu, John D. Archbold, pa nosi 20,000 ton. Tankerji tvorijo važen del ameriške trgovske mornarice. Največji njihov brodolastnik je Standard Oil Company of New Jersey, ki lastuje 57 tankerjev.

(Konec prihodnjici.)

V Solkanu

se nahaja gostilna Marušić, kamor so radi zahajali solkanski Slovenci. To Italijanom ni bilo po volji. In ker Slovincem ne morejo prepovedati hoditi v katerokoli gostilno, so segi po drugem sredstvu, da so zaprli gostilno, ki jim ni bila po godu. Stara italijanska metoda. Če bodo Slovenci radi tega bolj fašistovski, je drugo vprašanje.

Zagrebaška modistinja izvršila samomor.

Te dni so dobili razni meščani v Splitu pismo 25-letne modistinje iz Zagreba, Mire Križanić, v katerem sporoča, da bo izvršila samomor. Križanićeva je prispela v Split pred enim mesecem, ker se je sprla doma s svojimi starši. Policija je takoj poslala svoje organe po okolici mesta poizvedavati, vendar mladenec niso našli. Dimeva se zato, da si je v obupni resnici vzela življenje.

KAKO SO V AVSTRILI "DE-LALI" DIPLOMATE

Bivši avstrijski poslanec grof A. Sternberg je pravkar izdal knjigo zanimivih spominov in pikantnih storij iz prošle avstrijske diplomacije. Knjigi je dal poseben naslov: "Papeži, cesarji, kralji in židje" — (kakor je včasih Roda-Roda znal rafinirano zapisati: "Von Bienen, Drohen und Baronen").

Iz zapiskov grofa Sternberga, ki očividno pozna avstrijsko plemstvo od mozga, izhaja, da nekdanjih cesarsko - kraljevskih grofov baronov, nadvojvod itd., ni baš trla prevelika nemoč. Če izvzamemo morda Liechtensteine in Auerperge, navaja grof Sternberg celo vrsto imen, katerim avtor povsem neženirano pristavlja pridevek "rodbina bedakov". Po večini se učitelji nadebnih plemenitih sinov niso kaj prida trudili, da bi jim utepili v glavo modrosti; bilo bi tudi zaman. Toda eden je bil med njimi, profesor Bernatzik, ki ni imel navade, svojim geječem priznati. Ko je nekoč izpraševal dva mlada prince, ki sta na vsa vprašanja molčala, jima je dejal: — Visokosti, le predobro vem, da ne morem prepričati, da ne bi postali ministri ali poslaniki. Ali eno leto boste še počakali. — In ju je vrzel.

Nekemu plemiču, ki se je posebnost odlikoval po svoji trdoglavosti, je bila sreča naklonjena: — poročil je hčerko mogočnega princa Kinskega in njegov tast ga je hotel na vsak način vtihošati brez izpita na mesto poslaniškega atašea. Enkrat je to že dosegel, ko je šlo za njegovega starejšega sina, ki je bil kot sportnik v Londonu zelo priljubljen. Toda Goluchowski, tedanji avstrijski minister zunanjih zadev, je staremu princu odklonil njegovo željo. — Tedaj pa je Kinsky vzrotil, udaril je s pestjo po mizi in zavpil: — To je nepristranost! Enemu dovolite, drugemu pa ne! — Slednjič se je moral seveda minister ukloniti in princet zet je v resnici postal poslaniški ataše. Ime mu je bilo Otokar Czernin, tisti, ki je pozneje tako modro vodil avstrijsko zunanjo politiko. Izpita pa kako-pak ni napravil nikdar. ... ker mu ga pač ni bilo treba delati.

Previdnost pri štetju denarja.

Neki poštni uradnik v Konstanci ima strašno bolezen — raka. Tako daleč je razjedanje, že napredovalo, da je desna stran njegovega obraza že izgubljena. Bolezen se je pričela na jeziku. Po izvedovanju so dognala, da je povzročitelj bolezni dobil na umazanem bankovcu za 20 mark. — Uradnik je imel navado, da je pri štetju denarja prste oslinil na ustnican in — bil je strašno kežno van za to ne previdnost.

Nikdar se ne more dosti strogo svariti pred to nevarno razvado.

Ženske v službi sovjetskega vohunstva.

Politični vohuni so igrali v Rusiji vedno važno vlogo in tudi pod boljševiškim režimom se njih število ni skrčilo, pač pa še povečalo. V sovjetski Rusiji je toliko vohunov, da so redke rodbine, v katerih bi ne vladalo medsebojno nezaupanje. Oče ne zaupa sinu, sin gleda na prste očetu, brat se boji brata, skratka, v ruskem družbenem in rodbinskem življenju je zavladala neznošna atmosfera, ki izključuje vsako iskreno občevanje. Sovjetska politična policija, ki jo je vodil zadnja leta Džerdzinski, je strah in groza vse Rusije. Vodstvo čezvičajke je najelo mnogo žensk, ki se morajo sukati okrog oficijelnih gostov sovjetske Rusije in izvleči iz njih čim več informacij o razmerah v drugih državah. Običajno opravljajo vohunsko službo ženske, ki obvladajo po več jezikov.

Največ dela pa imajo sovjetske vohunke v inozemstvu, kamor jih pošiljajo s točnimi navodili. V Londonu, Parizu in New Yorku jih je vse polno. Na razpolago imajo bogate fonde, tako da lahko zahajajo v najboljšo družbo. Poročevalce nekega angleškega lista je bil predstavljen v Moskvi lepi in mladi dami Martji L. Živela je v največjem razkošju. Krasen avto ji je bil noč in dan na razpolago. Slučajno je angleški novinar izvedel, da je njegova znanka plačana vohunka III. internacionale. Šest tednov je zagledal isto damo na Ave l'Opera v Parizu. — Spremljal jo je gospod z visokim francoskim odlikovanjem na prsih. Novinar je hotel svojo znanost nagovoriti, toda vohunka mu je obrnila hrbet in izginila v palačo, pred katero je stal njen avtomobil.

V inozemstvu sovjetske vohunke nikoli ne izdajo svojega pravega poklica. Iz Moskve potujejo običajno s sovjetskimi diplomatskimi listinami in ko priso v določeno mesto, dobe ponarejene potne liste. Vsak sovjetski vohun mora pri vstopu v službo svečano obljubiti, da se ne bo izneveril boljševikom. Čezvičajka ima zelo dolge prste in gorje vohunkin, ki bi jo izdala! Nekoč je poslala III. internacionala v neko evropsko prestolico mlado vohunko za važno politično misijo. Kmalu po prihodu v določeno mesto, se je vohunka zaljubila v nekega mladeniča, ki seveda ni imel pojma, da občuje za vohunko. Sirota je podlegla ljubavnemu opoju in ni storila svoje dolžnosti. Načelnik čezvičajke je kmalu izvedel, da se ukvarja njegova služkinja v inozemstvu s srčnimi zadevami, mesto da bi delovala po njegovih navodilih. Nekega dne je prejelo dekle iz Moskve brzojavko, v kateri jo poslala III. čezvičajke uljudno vabi, naj se takoj vrne v Moskvo, češ, da ji je poverjena druga, neprimerno važnejša misija, ki ji bo tudi več nesla. Navadna mladenka se je dala preseliniti. Vrnila se je v Moskvo, kjer so jo ustrelili.

Boljševiške vohunke so večinoma zelo lepe in mikavne. Nekemu francoskemu novinarju je hotel načelnik čezvičajke v Moskvi predstaviti lepoticco Olgo.

Ko se je novinar pozno v noč vrnil v hotelsko sobo, je zagledal lepo Olgo, ki je sedela v naslonjaču in kadila cigareto. Govorila je perfektno angleško. Prijazno je pozdravila mladega Francoza, ki

ji pa ni nasledel. Povedal ji je, da mu je znan njen poklic in tako sta se kot dobra znanca ločila.

SENZACIJONALNA OBRAVNAVA

Pred apelacijskim sodiščem v Kišinevu v Besarabiji je bila končana zanimiva razprava proti večkratnemu milijonarju Semjonu Kurčoglu iz Tiflisa in veleposestniku Plavskemu. Kurčogla je veljal za enega najbogatejših ljudi na Kavkazu in zato je razumljivo, da so se med revolucijo mnogim cedile sline po njegovem bogastvu. Milijonar je dobival čisto grozilna pisma, za katera se pa ni dosti zmenil. Šele ko so začeli boljševiki po Tiflisu napadati bogate prebivalce, je sklenil prodati vse svoje imetje in se preseliti v inozemstvo. Boljševiki so neko noč navalili na njegovo palačo in ubili dva milijonarjeva brata in mater. Kurčoglu je bil težko ranjen. Toda denarja napadaleci niso mogli odnesti, ker je bil spravljen v železniški blagajni. Kurčoglu je dobival se vedno grozilna pisma in zato je sklenil poveriti imetje svojemu prijatelju Plavskemu, sodnemu uradniku in sinu predsednika okrajnega sodišča v Tiflisu. Plavski naj bi veleposestvo in druge nepremičnine prodal ter odstopoval za milijonarjem v inozemstvo.

Kurčoglu je odpotoval preko Vladivostoka v Carigrad. Prvo leto mu je poslal Plavski podrobno poročilo o likvidaciji njegovega premoženja, pozneje je pa utihnil. Kurčoglu je takoj slutil, da ga hoče prijatelj oslepariti. In res je kmalu izvedel, da je Plavski prodal vse njegovo imetje in pobegnil z izkupičkom v inozemstvo. Kurčoglu ga je dve leti zaman iskal. Našel ga je šele lani slučajno na krovu voje ladje, ki je plula v Carigrad. Plavski je potoval z velikim komfortom. Njegova žena je nosila dragocene zapestnice, v katerih je Kurčoglu takoj spoznal svoje rodbinske dragocenosti. Slep par je spoznal, da mu preti nevarnost, zato je dal Kurčoglu na račun 36.000 lejev. Kurčoglu se je nastanil pozneje v Galaen, dočim je odpotoval Plavski z ženo v Pariz. Ker bivši milijonar ni odnesel iz Rusije nobenih dragocenosti in ker tudi od Plavskega iz Pariza ni bilo nobenih pošiljav, je trpel Kurčoglu v Galaen veliko pomanjkanje. V obupu je hotel izvršiti samomor. Po povratku v koncev Plavskih je prišlo med bivšim milijonarjem in Plavskim do spopada. Plavski je zagrozil Kurčoglu z revolverjem, in tako se je moral obubožani bogataš vrniti v Galaen praznih rok. Tu mu je pomagal perzijski konzul. Z njegovega posredovanjem je bila vložena proti Plavskemu tožba. Sodišče je ocenilo Kurčoglovo imetje na — 108.365.300 lejev. Kurčoglu je imel v Rusiji šest hiš in hotel v Tiflisu in Borzomu, šest vinogradov, ogromno posestvo in mnogo dragocenosti. Plavski je bil obsojen radi poverebe tujega imetja na tri leta ječe. Vse njegovo imetje v Romuniji je bilo zaplenjeno.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH

IZ MODNEGA SVETA

Usluženke, ki po londonskih trg ovineh razkazujejo najnovejše obleke, nosijo bele maske na obrazu, to pa zato, da je vsa pozornost kupovalk osredotočena na obleko, ne pa na obraz.

V kratkem se bodo vršile mednarodne zrakoplovne tekme. Zmagalec bo dobil kip iz čistega zlata in srebra, ki ga vidite na sliki.

ORIGINALNA SLEPARIJA

Na izredno premeten način je o-
goljufal neki pustolovec, večje šte-
vilo madžarskih patrijotov. Znano
je, da v krogih madžarske aristo-
kacije in sploh madžarske druž-
be svoječasni falsifikatorji franco-
skih tisočakov niso smatrali za
zločin, ampak za eminentno do-
moljubno delo. Tudi obsojeni fal-
sifikatorji s princem Windisch-
gratzem na čelu ne veljajo za o-
bičajne ponarejevalce, marveč za
prave narodne junake in mučeni-
ke. To pristno madžarsko mena-
lito je rafinirano izbral neki
pustolovec, ki ga policija sedaj
brezuspšno zasleduje.

Tekom zadnjih tednov je ob-
iskal več bogatih Budimpeštancev
dobro oblečen starejši mož, ki jim
je strogo zaupno pripovedoval, da
ima ponarejeni francoski tisočak
z lastnoročnim podpisom prince
Windischgratza in policijskega
šefa Nadossyja ter z blagoslovom
škofa Zadraveca. To da je eden
onih tisočakov, katere je franco-
ska policija dolge mesece zaman
iskala. Bankovce je ponujal v na-
kup za dvojno ceno, češ, da je to
edini bankovec in da ga on proda-
ja samo zato, ker je v veliki sti-
ski. Mnogo ljudi je pustolovec res
nasledlo. Ta je sicer zahteval od
vsakega obljubo, da bo o "drago-
ceni" pridobitvi strogo molčal,
kljub temu pa se je kmalu govo-
rilo po vsem mestu o teh relikvi-
jah. Zvedela je o njih tudi poli-
cija, ki se je ustrašila novega me-
dnarodnega škandala in zato hitro
uvedla strogo preiskavo. Ta pa je
ugotovila frapantno dejstvo, da
prodani tisočaki sploh niso falzi-
fikati, ampak pristni francoski
bankovci, s katerimi je pustolovec
navlekel lahkoverne madžarske
patrijote.

Policija išče premetenega ne-
znanca, čeprav si državni pravdni-
ki niso na jasnem, po katerem pa-
ragrafu naj bi ga obtožili, ker je
brez dvoma, da prodajanje, oziro-
ma razpečevanje pravega denar-
ja ne more biti goljufija.

Oškodovancem pa se vsa Bu-
dimpešta od srca smeje.

Zopet škandal v madžarski družbi.

Budimpeštanska policija se ba-
vi te dni z novim družabnim škan-
dalom, pri katerem igrata glavno
vlogo 15-letna hčerka upokojene-
ga polkovnika in neki zagonetni
pustolovec, ki se je izdal za ne-
zakonskega sina znanega ameri-
škega milijonarja Rockefellerja.
Deklica se je seznanila na plesu z
vojaškim zdravnikom Karlom La-
bayjem, ki jo je kmalu zasnubil
in trdil njenim roditeljem, da je
nezakonski sin milijonarja Rocke-
fellerja in budimpeštanske plesal-
ke Katarine Labay. Izjavil je, da
mu ogromna dedščina ne uide.
Čim bo polnoleten, dobi od stare-
ga stiskača milijonsko premože-
nje. Naivni polkovnik je pustolov-
cu verjel. Najbrže mu je imponi-
rala kot staremu vojaku uniforma
vojaškega zdravnika. Tako je že
mladem pustolovcu delo srečno
od rok.

Tako je bil določen dan poroke.
Osleparjeni oče je najel krasno o-
premljeno vilo in ženini je znal bo-
dočega tasta pregovoriti, da je za-
tisnil obe očesi, ko je dozdevni
Rockefellerjev sin več noči zapo-
redoma v vili posejal njegovo na-
dubudno hčerko. V resnici se je
pa vila kmalu spremenila v zave-
tišče kokainistov in morfinistov,
ki so prirejali vsako noč divje or-
gije. Nevesta je morala seveda pri
orgijah pridno pomagati.

Napoved se je približal dan po-
roke. Na svatbo so bili povabljeni
poleg drugih odličnih gostov trije
Rockefellerjevi potomci, Jacques,
Eduard in Fredy, ki ro res pri-
speli v Budimpešto. Toda detektivi
so ugotovili, da vojaški zdrav-
nik ni Rockefellerjev nezakonski
sin, marveč potomec kneza Karla
Borghese, in da Labay torej ni-
ma pravice do Rockefellerjevih
milijonov.

Kmalu po tej ugotovitvi je La-
bay brez sledu izginil. Nevesti je
bilo rečeno, da je ženina v Nizza
zadelo kap, ko se je pogajal o pri-
znanju očetovstva. Opeharjeno
dekle je razburjenja in žalosti zbo-
lelo, njen oče je pa vložil proti sla-
parju tožbo.

Budimpeštanska javnost je zdaj
jako radovedna, kakšen bo konec
tega družabnega škandala.

POUČNE KNJIGE
MOLITVENIKI

MOLITVENIKI:

Duša popolna	1.—
Marija Varhinja:	
v platno vezano	.80
v fino platno	1.00
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.70
Rajski glasovi:	
v platno vezano	1.00
v fino platno vezano	1.10
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.70
Skrbi za dušo:	
v platno vezano	.80
v usnje vezano	1.65
v fino usnje vezano	1.80
Sveta Ura z debelimi črkami:	
v platno vezano	.90
v fino platno vez.	1.50
v fino usnje vez.	1.60
Nebesa Naš Dom:	
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.80
Kvišku srca, mala:	
v fino usnje vez.	1.20
Oče naš, slonokost bela	1.20
Oče naš, slonokost rjava	1.20

ANGLEŠKI MOLITVENIKI:
(ZA MLADINO.)

Child's Prayerbook:	
v barvaste platnice vezano	.80
Child's Prayerbook:	
v belo kost vezano	1.10
Key of Heaven:	
v usnje vezano	.70
Key of Heaven:	
v najfinije usnje vezano	1.20

(ZA ODRASLE.)

Key of Heaven:	
v fino usnje vezano	1.50
Catholic Pocket Manual:	
v fino usnje vezano	1.30
Ave Maria:	
v fino usnje vezano	1.40

POUČNE KNJIGE:

Abecednik	.30
Prva čitanka	.75
Angelska služba ali nauk kako se	
naj streže k sv. maši	.10
Angelsko-slov. in slov.-angl. slovar	.90
Boj nalezljivim boleznim	.75
Dva sestavljena plesa: četvorka in	
beseda spisano in narisano	.35
Domači vrt, trdo vez.	1.—
Domači zdravnik po Knaipu	1.25
Domači živnozdravnik	1.25
Govedoreja	.75
Gospodinjstvo	1.—
Jugoslavija, Melik 1 zvezek	1.50
2. zvezek 1—2 snopiš	1.80
Kubična računica, — po meterski	
meri	.75
Katekizem, vezan	.50
Kratka srbska gramatika	.30
Knjiga o lepem vedenju,	
Trdo vezano	1.00
Kako se postane ameriški državljan	.15
Knjiga o dostojnem vedenju	.50
Ljubavna in snubilna pisma	.50
Mlekarstvo s črticami za živinorej	.75
Nemško - angleški tolmač	1.20
Največji spisovnik ljubavnih pisem	.80
Nauk pomagati živini	.60
Najboljša slov. kuharica, 668 str.	5.00
Naše gobe, s slikami. Navodila za	
spoznavanje užitnih in strupe-	
nih gob	1.40
Nasveti za hišo in dom; trdo vezana	1.—
broširano	.75
Nemška slovnica	.60
Nemščina brez učitelja —	
1. del	.30
2. del	.30
Pravila za oliko	.65
Psihične motnje na alkoholski pod-	
lagi	.75
Praktični računar	.75
Praktični sadjar trd. vez.	3.00
Parni kotel; pouk za rabo pare	1.—
Poljedelstvo. Slovenskim gospodar-	
jem v pouk	.35
Računar v kronski in dinarski ve-	
ljavji	.75
Ročni slov.-nemški in nemško-slov.	
slovar	.60
Sadno vino	.30
Srbska računica	.40
Slike iz rivalstva, trdo vezana	.90
Slovenska narodna mladina, obse-	
ga 452 str.	1.50
Slovensko-nemški in nemško-sloven-	
ski slovar	.50
Spolna nevarnost	.25
Spretna kuharica; trdo vezana	1.45
broširana	1.20
Sveto Pismo stare in nove zaveze,	
trdo vezana	3.00

Umni čebelar	1.—
Umni kmetovalec ali splošni pouk	
kako obdelovati in izboljšati po-	
lje	.30
Voščilna knjižica	.50
Zdravilna zelišča	.40
Zgodovina S. H. S., Melik	
1. zvezek	.45
2. zvezek 1. in 2. snopiš	.70

RAZNE POVESTI IN ROMANI:

AŠKERČEVI ZBRANI SPISI:

Akropolis in piramide	.80
Balade in romance trd. vez.	1.25
broš.	.80
Četrti zbornik trd. v.	1.—
Peti zbornik, broš.	.90
Primoz Trubar trd. v.	1.—
Amerika in Amerikanci (Trunk)	5.00
Andersonove pripovedke trd. vez.	.75
Agitator (Kersnik) trd. vez.	1.—
Azazel trd. vez.	1.—
Andrej Hofer	.50
Beneška vedeževalka	.35
Belgrajski biser	.35
Beli rojaki, trdo vezano	1.00
Biserice 2 knjigi	.80
Brez zarje trd. vez.	.90
Brez zarje, broširana	.80
Bele noči (Dostojevski) t. v.	.75
Balkanska Turška vojska	.80
Balkanska vojska s slikami	.25
Božja pot na Šmarno goro	.20
Božja pot na Bledu	.20
Burska vojska	.40
Bilke (Marija Kmetova)	.25

CANKARJEVA DELA:

Grešnik Lenard t. v.	.90
Hlapec Jernej	.50
Podobe iz sanj t. v.	1.—
broširano	.75
Romantične duše trd. vez.	.90
Zbornik trd. v.	1.20
Mimo življenja t. v.	1.—
broširano	.80
Cesar Jožef II.	.30
Cvetke	.25
Cerkniško jezero in okolica, s slika-	
mi, trdo vezana	1.40
Ciganova osveta	.35
Čas je zlato	.30
Cvetina Borogradska	.50
Četrtek t. v.	.90
Dalmatinske povesti	.35
Dekle Eliza	.60
Dolenec, izbrani spisi	.60
Doli z orožjem	.50
Dve sliki — Njiva, Starša — (Me-	
ko)	.60
Dolga roka	.60
Devica Orleanska	.50
Duhovni boj	.50
Dedek je pravil. Marinka in škra-	
teljčki	.40
Elizabeta	.35
Fabijola ali crkev v Katakombah	.45
Fran Baron Trenk	.35
Filozofska zgodba	.60
Fra Diavolo	.50
Gozdarjev sin	.30
Gozdovnik (2 zvezka)	1.20
Godčevski katekizem	.25
Gruda umira, trd. vez.	1.20
Gusarji	.90
Hadži Murat, trd. vez.	.80
Hči papeža	1.—
Hedvika	.35
Helena (Kmetova)	.40
Humoreske, Grotaske in Satire, vez.	
broširano	.60
Iz dobe punta in bojev	.50
Iz modernega sveta, trd. vez.	1.40
Jutri (Strung) trd. v.	.75

JURČIČEVI SPISI:

Popolna izdaja vseh 10 zvez-	
kov, lepo vezanih	10.00
Sosedov sin, broš.	.40
5. zvezek; Sosedov sin — Sin kmet-	
skega cesarja — Med dvema sto-	
loma trd. v.	1.—
6. zvezek; Dr. Zober — Tugomer tr.	1.20
broširano	.75
Karmen, trd. vez.	.40
broširano	.30
Kralj zlate reke in črna brata	.45
Križev pot, trdo vezan	1.—
Krvna osveta	.35
Kuhinja pri kraljici g. nočici, franco-	
ski roman	.40
Lisjakova hči	.30
Lucifer	1.50
Ludovika Bozija	.25

LEVSTIKOVI ZBRANI SPISI:

1. zv. Pesmi — Ode in elegije —	
Sonetje — Romance, balade in le-	
gende — Tolmač.	.70
2. zv. Otročje igre v pesenah —	
Bazilčne poezije — Zbavljice in	
pušice — Ježa na Parnas — Ljud-	
ski Glas — Kraljedvoraki roko-	
pis — Tolmač.	.70
4. zv. Kritike in znanstvene raz-	
prave.	.70
5. zv. Doneski k slovenskemu je-	
zikoslovju	.70
Zbrani spisi, trd. vez.	.90

LJUDSKA KNJIŽNICA:

1. in 2. zvez. Znamenje štirih	
trdo vezana	1.00
2. zv. Darovana. Zgodovinka	
povest	.50
3. zv. Jernač Zmagovac. — Med	
plazovi	.50
4. zv. Malo življenje	.65
5. zv. Zadnja kmečka vojska	.75
7. zv. Prihajač	.60
9. zv. Kako sem se jaz likal,	
(Brencelj)	.60
10. zv. Kako sem se jaz likal,	
(Brencelj)	.60
11. zv. Kako sem se jaz likal,	
(Brencelj)	.60
12. zv. Iz dnevnika malega pored-	
neca, trdo vezano	.60
14. zv. Ljubljanske slike. —	
(Brencelj)	.60
15. zv. Juan Miseria. Povest iz	
španskega življenja	.60
16. zv. Ne v Ameriko. Po resnič-	
kih dogodkih	.60

MLIČINSKIJEVI SPISI:

Drobiž	.60
Igračke, trd. vez.	1.—
broš.	.80
Mali lord, trdo vezan	.80
Mali ljudje. Vsebuje 9 povesti.	
Trdo vezano	1.00
Mimo življenja, broširana	.80
Mladih zamikernežov lastni životopis	.75
Mrtvi Gostač	.35
Materina žrtv	.60
Musolino	.40
Mali Klatež	.70
Mesija	.30
Mirko Poštenjakovič	.30
Mož z raztrgano dušo. Drama na mor-	
ju. (Meško)	1.—
Malenkosti (Ivan Albrecht)	.25
Mladim srcem. Zbirka povesti za slo-	
vensko mladino	.25
Notarjev nos, humoreska	.35
Narod ki izmira	.40
Naša vas, I. del, 14 povesti	.90
Naša vas, II. del, 9 pov.	.90
Nova Erotika, trd. vez.	.70
Naša leta, trd. vez.	.80
Naša leta, broširano	.60
Na indijskih otokih	.50
Na Preriji	.30
Nihilist	.40
Narodne pripovedke za mladino	.40
Na krvavih poljanah. Trpljenje in	
strahote z bojnih pohodov bivše-	
ga slovenskega polka	1.50

NARODNA BIBLIOTEKA:

Kranjska čebelnica	.90
V gorskem zakotju	.35
Za kruhom	.35
Črtice iz življenja na kmetih	.35
Babica	1.—
Berač	.35
Elizabeta, angleška kraljica	.35
Amerika, povsod dobro doma naj-	
bolje	.35
Boj s prirodo, Treškova Uraka	.35
Emanuel, lovčev sin	.35
Spisje	.35
Beatnik dnevnik	.60
Grška Mytologija	1.00
Z ognjem in mečem	3.00
Nekaj iz ruske zgodovine	.35
Božja kazen	.35
Napoleon I.	.75
Obiski. (Cankar). Trdo vezano	1.40
Ob 50 letnici Dr. Janeza M. Kraka	.25
Ogenj tr. v.	1.30
Pesmi v prozi, trd. vez.	.70
Prigodbe čebelnice Maje trd. vez.	1.00
Pabirki iz Roža (Albrecht)	.25
Pariški slatkar	.25
Pingvinski otok tr. v.	.90
Pod svobodnim solncem 1. zv.	1.00
Plebanus Joanes tr. vez.	1.—
Pod krivo jelko. Povest iz časov Ro-	
kovnjačev na Kranjskem	.50
Poslednji Mehikanec	.30
Pravljice H. Majar	.30
Povest o sedmih obeknih	.70
Povesti, Berač s stopnja pri sv. Roka	.35
Po strani klobuk, trd. vez.	.90
Podgalec	.25

Praprečane zgodbe	.25
Patris, povesti iz irske junake dobe	.30
Predtržani, Prešern in drugi svet-	
niki v gramofonu	.25
Ptice selivke, trd. vez.	.75
Pikova dama (Puškin)	.30
Pred nevihto	.35
Pravljice in pripovedke (Košutnik)	
1. zvezek	.40
2. zvezek	.40
Rablji, trd. vez.	.75
Robinson	.60
Revolucija na Portugalskem	.30
Rinaldo Rinaldini	.50
Slovenski šaljivec	.40
Slovenski Robinson, trdo vezan	.70
Suneški invalid	.35
Skoki črno Indijo	.50
Sanjska knjiga Arabeka	1.50
Sanjska knjiga, nova velika	.90
Sanjska knjiga, mala	.60
Spake, humoreske, trd. vez.	.90
Strahote vojne	.50
Sveta noč, zanimive pripovedke	.30
Strup iz Judeje	.75
Spomin znanega potovalca	1.50
Spomini jugoslov. dobrovoljca —	
1914—1918	1.—
Stritarjeva Anthologija trd. vez.	.90
Sisto Sesto, povest iz Abrucev	.30
Svitanje (Govekar), vez.	1.20
Sin medvedjega lovca. Potopisni ro-	
man	.80
Sveta Notburga	.35
Sv. Genovefa	.50
Sredozimci, trd. vez.	.60
broš.	.40

SHAKESPEAREVA DELA:

Machbet, trd. vez.	.90
Machbet, broširana	.70
Othelo	.70
Sen kresne noči	.70

SPISI KRIŠTOFA ŠMIDA:

1. zv. Pomava Boga	.30
7. zv. Jagne	.30
8. zv. Pirhi	.30
13. zv. Sveti večer	.30
14. zv. Povodenj	.30
17. zv. Brata	.30

SPOŠNA KNJIŽNICA:

Št. 1. Ivan Albrecht: Ranjena gruda, izvirna povest, 104 str., broš. 0.35	0.35
Št. 2. Rado Murnik: Na Bledu, izvirna povest 181 str., broš.	.50
Št. 3. Ivan Rozman: Testament, ljudska drama v 4 dej., broš. 105 str.	.80
Št. 4. Ovetko Golar: Poletno klašje, izbrane pesmi, 184 str., broš.	.50
Št. 5. Fran Milčinski: Gospod Fridolin Zolna in njegova družina, veselo-moder ertice I., 72 str., br. 0.25	0.25
Št. 6. Ladislav Novak: Ljubosumnost, veseloigra v enem dejanju, poslovenil Dr. Fr. Bradáč, 45 str., broš.	.20
Št. 7. Andersenove pripovedke. Za slovensko mladino priredila Utva, 111 str., broš.	.80
Št. 8. Akt št. 113	.70
Št. 9. Univ. prof. dr. France Weber: Problemi sodobne filozofije, 347 str., broš.	.70
Št. 10. Ivan Albreht: Andrej Ter-nonc, reliefna karikatura iz minulosti, 55 str., broš.	.20
Št. 11. Pavel Golis: Petarčkove poslednje sanje, božična povest v 4. slikah, 84 str., broš.	.30
Št. 12. Fran Milčinski: Mogočni pristan, narodna pravljica v 4. dej., 91 str., broš.	.30
Št. 13. V. M. Garšin: Nadežda Nikolajevna, roman, poslovenil U. Žun, 112 str., broš.	.30
Št. 14. Dr. Karl Engliš: Denar, narodno-gospodarski spis, poslovenil dr. Albin Ogris, v 236 str., br.	.80
Št. 16. Janko Samec: Življenje, pesmi, 112 str., broš.	.40
Št. 17. Prosper Marimee: Verne duše v vseh, povest, prevel Mirko Pretnar, 80 str.,	.30
Št. 18. Jarosl. Vrchlicky: Oporoka lukovkega grajščaka, veseloigra v enem dejanju, poslovenil dr. Fr. Bradáč, 47 str., broš.	.20
Št. 19. Gerhart Hauptmann: Potopljeni zvon, dram. bajka v petih dejanjih, poslovenil Anton Funtek, 124 str., broš.	.50
Št. 20. Jul. Zeyer: Gompači in Komurasaki, japonski roman, is češčine prevel dr. Fran Bradáč, 154 str., broš.	.40
Št. 21. Fridolin Zolna: Dvanajst kratkočasnih zgodbic, II., 73 str., broš.	.20
Št. 23. Sophokles: Antigona, žalna igra, poslov. G. Golar, 60 str., br.	.30
Št. 24. E. L. Bulwer: Poslednji dnevi Pompejev, I. del. 365 str., broš.	.70
Št. 25. Poslednji dnevi Pompejev ..	.30
Št. 26. L. Andrejev: Črne maske, ...	.30

V LENINOV GROBNICI

Dr. Janko Slavik, ki se je mudil nedavno v Rusiji, priobčene v čeških listih zanimive članke o razmerah v sovjetski Rusiji. V Moskvi je seveda posetil tudi Leninov grob pri Kremlju.

Takoj prvi večer po prihodu v Moskvo, — piše dr. Slavik o tem obisku, — sem hitel h Kremlju. V ozkem parku pod Kremljem pokopava sovjetska vlada svoje junake in prvake. Tik ob parku so zgradili tudi začasno Leninovo grobnico. Majhna lesena koliba bi motila impozantno okolico, ako bi se ne izžubila v senci ogromnih sten in poslopij veličastnega Kremlja. Vsak dan, izvemši sredo, se začne proti večeru zbirati okrog Leninove grobnice častilec velikega ruskega revolucionarja. Ob osemih zvečer, ko se grobnica odpre, stojijo okrog nje že dolge vrste novih vernikov. To so namreč ljudje, ki jim je Lenin nadomestilo Boga. Ker je vstop v grobnico vsakemu dovoljen, sem se pridružil tem modernim romarjem, da si ogledam balzamirano Leninovo truplo. Po stopnicah smo prišli v podzemlje. Moj sošed je nesel na rokah dvehletnega sinčka in ga spotoma učil znanega komunističnega izreka: Mrtvev Lenin, živ lenini zem. Ko se vrneva v domačo vas, se boš lahko pohvalil, da si videl Lenina, — je govoril oče svojemu sinčku.

Ko smo vstopili v Leninov mavzolej, se je začel za nami močan glas: Tovariši, tu morate molčati! Radoveden sem bil, kaj je ostalo od tega genijalnega reformatorja. Končno sem zagledal pod steklenim pokrovom na rdeči blazinici Leninovo glavo, ki je tako dobro ohranjena, da bi človek ne verjel, da ima pred seboj mrtveca. Smrti ni zapustila na nji nobenih sledov. Gledač Leninov obraz in nehoti misli — zdaj zdaj se prebudi in vstane iz groba. Balzamiranje je popolnoma uspelo.

Žal, nisem mogel dolgo gledati tega pretrpetljivega prizora, ker me je val množice potegnil za seboj. Pozneje sem bil še šestkrat v Leninovem mavzoleju. Videl sem množice, ki so nestrpno pričakovale, kdaj jim dovolijo opraviti večerno pobožnost. Nikjer se tako jasno ne vidi, kako težka je v Rusiji borba socialistov proti pravoslavni fetsizmu, kakor haš pred Leninovim mavzolejem. Stomilijonsko maso ruskih mužikov ni lahko potegniti od pravoslavne vere naravnost k ateističnemu materijalizmu. Ta problem je stal pred ruskimi socialisti takoj prve dni revolucije in sedanji ljudski komisar prosvete, Anatol Lunačarski je bil prvi, ki je hotel zamenjati pravoslavnega Boga za marksističnega bogom, z napredkom. Lenin je ostro obsojal to takiko.

A danes? Videl sem v Rusiji ogromne lepake, na katerih sta slikana Marx in Lenin visoko v oblakih, pod njima pa ogromne zakajene tovarne. Kaj bi rekel Lenin, ako bi videl svoje zemске ostanke v vlogi raznih cerkvenih relikvij? Kako bi sprejel delavce, ki hodijo k njegovemu mavzoleju na božjo pot? Rekel bi, da je tako podpiranje socialistične vere nevladno delo za versko reakcijo, da naval k njegovi grobnici ne kaže nobenega napredka k socializmu in da v bistvu ni nobene razlike med češenjem balzamirane Apisa in preparirane glave velikega revolucionarja.

V Rihemburgu

se je vršil običajen sejem. Slovenski trgovci so postavili svoje "štante" in razstavili svojo "robo" na prodaj. Kar pride domači brigadir, spodi slovenske trgovce in namesti na "štantih" italijanske trgovce. To pa čisto po novem receptu in noben ugovor proti temu ni nič pomagal.

Odpuščanje učiteljev.

Nadalje je uradno odpuščeno postopanje proti učiteljem E. Zurnu in Solkanu in Fr. Mermolji v Dobravljah ter proti učiteljem Karli Šebriču v Solkanu, Ivanki Volarič v Gorjah in Ani Grželj v Podmeleu. Disciplinarno postopanje se je pričelo proti L. Poljku, učitelju v Lokavcu.

DVE TRAGEDIJI

Pred poroto sodnijo v Celovcu se je zagovarjal 16letni Jožef Potočnik radi uboja. Njegova roditelja sta živela zadnja leta v večnih razprtijah in mati si je naposled poiskala javnega ljubimca v osebi glasbenika Martina Stoehra. Prihajal je kljub očetovemu protestu k njej na dom in skupno s svojo ljubico se zasmehoval moža in sina. Doraščajočega dečka je to tako razburilo, da je nekega večera ko je bil Stoeher zopet pri materi, pograbil očetovo lovsko puško in ustrelil na Stoehra, ki je v bolnici podlegel rani. Po kratkem posvetovanju so porotniki z veliko večino zanikali vprašanje uboja, nakaž je bil Potočnik oproščen.

Druga drama se je doženovala pred dunajsko sodnijo. 22-letni redurirani privatni uradnik Alojzij Marek je imel ljubavno razmerje z neko Marijo Febrik. Ta je od prijateljice izvedela, da je bil Marek pred par leti kaznovan zaradi poverbe. Zato se je njena ljubica odločila in začela je iskati zamenjave. Marek pa je bil zelo ljubosumen in večkrat je prišlo med njima do burnih prizorov. V 26. maja letos sta se zopet sporela. "Jubosumni Marek je napadel dekleta z odprtim nožem in ga ranil, tako da je še danes v življenjski nevarnosti. Pred sodnijo se je Marek zagovarjal s silno razburjenostjo in je odločno zanikal, da bi imel namen umoriti svojo ljubico. Kljub temu je bil obsojen na šest let težke ječe.

BELEGA MESA NE MARAJO

Lady Mils, hči znanega angleškega politika lorda Asquitha, se je nedavno vrnila z večmesečnega potovanja med divjnimi plemeni Afrike. Gospodična se je na svojem potu zlasti zanimala za plemena, ki še baje zauživajo človeško meso. Tako je prišla v zamorski državi Liberiji tudi k nekemu plemenu, o katerem so ji zatrjevali, da ne praznuje nobenega večjega praznika brez človeške pečenke. Ko je vprašala poglavarja, ali je to res, ji je ta potrdil. Takoj pa jo je pomiril, da se ji ni treba ničesar bati, ker niti on, niti drugi člani plemena ne marajo belokožcev, ker je njihovo meso preveč slano. Pred davnimi leti so bile tudi v Liberiji razmere zelo slabe in takrat so morali poseči tudi po mesu belokožcev. Ubili so dva belokožca, katerih meso pa je bilo tako soljeno, da ga ni hotel nihče jesti. Zato sedaj nočejo nobenega belokožca več, ampak se maste le z mesom zamorcev.

Gd. Mils zatrjuje, da jo je ta izjava zamorskega poglavarja silno pomirila, obenem pa tudi razžalila, ker ne more umeti da bi bilo meso belokožcev slabše od zamorskega.

Prenos vojvode Putnika v Beograd.

Na podlagi zakona o narodnem priznanju zaslužnim za domovino izvoljeni odbor je imel v ministru za vere pod predsedstvom ministra prosvete sejo, na kateri je sklenil, da se prenesejo iz inozemstva v Beograd posmrtni ostanki srbskega generalisima v balkanski vojni in svetovni vojni Drag. Putnika iz Nizze, Andre Nikolića iz Pariza, Stojan Novakovića iz Niša, Davida Simića in Bogdana Jankovića iz Nizze in poslanca Milana Mostića iz Grasse. Svečan pogreb se bo vršil v Beogradu dne 31. oktobra z velikimi svečanostmi.

Mučne bolečine

v mišicah vam olajša in otekline odstrani

SEVERA'S
GOTHARDOL.

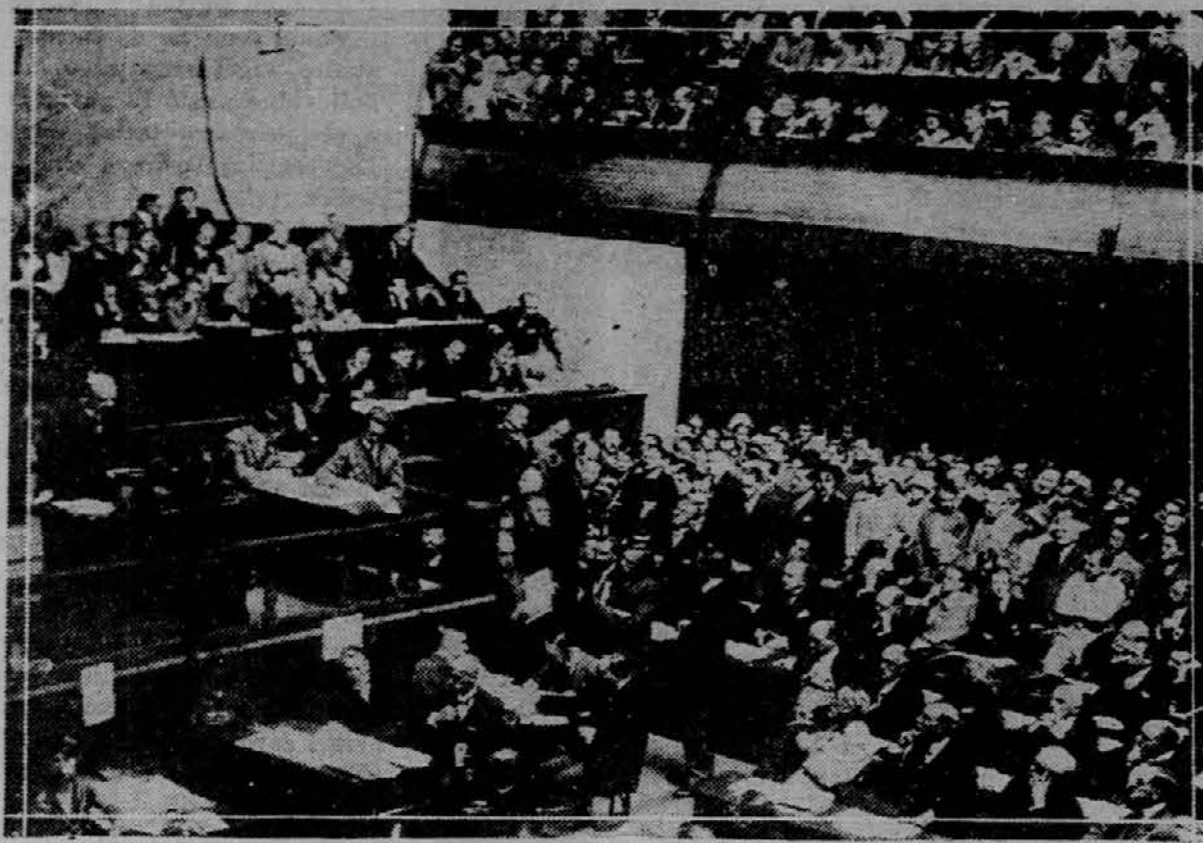
Priljubljen in zanesljiv nični oment.
Dokaz njegove koristnosti je uspešna uporaba zadnjih 45 let.

Cena 50 in 60 centov.

Vprašajte zanj v lekarnah.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

SPREJEM NEMČIJE V LIGO NARODOV

Slika nam kaže pogled v dvorano, kjer so zborovali člani Lige narodov ter sprejeli Nemčijo kot polnovredno članico.

TURŠKE VISLICE

Iz Angore javljajo, da je rabeljstvo v Kemalovi Turčiji šele v povojih. Z obsodbo mladoturških upornikov se niso izengčena vsa naspotja in niso uničeni vsi sovražniki turškega diktatorja. Sodišče stoji pravkar pred novimi nalogami in se pripravlja na tri velike procese, ki bodo v nekem oziru podaljški znane zarote v Smirni.

V napovedanih procesih se bo najprej razpravljalo v zadevi poslanca turškega parlamenta Hage Rešida age in za njim pride na vrsto afera balikezarskih vohunov. Kdor pozna potek dosedanjih obravnav zaper upornike, lahko sklepa, da bo ta sodba zelo krvava. Padale bodo vnovič nedolžne žrtve in na obzorju mednarodnih odnosov se bodo pojavili novi grozeči oblaki.

Nedavno je namreč turška vlada obtožila več alžirskih Turkov vohunstva v korist Francije. Baje sta vodila špijonažo Ahmed Effendi in Mustafa Kebir bej. Oba moža govorita perfektno francoski, nemški in italijanski in sta hotela napraviti za središče vohunskega gibanja mesto Belikezar. Veljaka sta aranžirala vohunstvo z najspretnjšimi sredstvi in sta imela zveze na vse strani. Pri aretaciji so se našli pri obeh dokumenti zelo kompromitirajoče vsebine.

V teh dokumentih stoji imena odličnih turških osebnosti, ki so sedaj takisto pod ključem in pridejo kasneje pred sodišče.

Poleg številnih Turkov pa kompromitirajo najdeni dokumenti tudi celo vrsto francoskih osebnosti, glede katerih se še ne ve, kakšno stališče bo zavzel proti njim Kemal paša. Kar pa je krivec v Turčiji, jih je dal diktator poloviti in zapreti in sedaj pripravljajo rablji zanje vrv, na katero bodo morali obesiti svoje žalostno življenje.

Beneški Slovenci

Imajo svoji poseben molitvenik, ki so ga tiskali v Gorici. Toda Italijani so kmalu izvohali to nevarno orožje pri Slovencih, ki so pod Italijo že nad petdeset let, a še vedno niso pozabili svojega jezika. Orožniki lovijo te molitvenike kakor kakke bombe. Če gre deklica z molitvenikom v cerkev, ga mora pokazati stražnemu organu. Oko postave pogleda, če je molitvenik slovenski. Če je — hop po njem, zaplenjen je. Baje segajo celo v žep in preiskujejo vernike ob nedeljah, kadar gredo k maši. Tako verno ljudstvo nima miru pri izvrševanju svojih verskih dolžnosti. Vendar slovenske besede ne bodo mogli zatreti niti med beneškimi Slovenci, kaj šele med goriskimi in tržaškimi.

Podeštati pridejo.

Iz Rima poročajo, da se izvrše zadnja imenovanja podeštatov za občine pod 5000 prebivalstva začetkom oktobra. Kjer ji še ni, jih torej določi v kratkem.

LJUBICO POGNAL V ZRAK

V Parizu je bil te dni izvršen zločin, kakršnega pač še niso beležili v analih pariške kriminalne kronike. Na vogalu prometne ulice Rue Botzaris je neki mladenič z dinamitno patrono pognal svojo ljubico v zrak. Dogodek, ki je dal povod precejšnjemu razburjenju pasantov, se je odigral na sledeči način:

Zjutraj okoli desetih so bili pasantje priča živahnemu prepiru mladega parčka na vogalu omenjene ulice. Prepiru je prisostvovala tudi tretja oseba, mlad študent, ki je prigovarjal mlademu možu in ga skušal pomiriti. Prepirajoči pa se je nenadoma okrenil proti študentu in napravil tako grozečo kretujo, da se je ta jadrno odstranil. Naslednji hip je mladenič zakričal nad svojo spremljevalko: — Prišla je ura obračuna! — istočasno pa je sledila strahovita detonacija.

Šipe oken v sosesčini so popokale, na tleh pa je ležala v mlaki krvi popolnoma raznesarjena mladinka. Tudi atentator sam je bil težko ranjen, imel pa je še toliko moči, da je naglo potegnil iz žepa samokres in si pognal dve kroglji v glavo. Par minut kasneje je rešilni avto pripeljal dva mrtveca v mrtvašnico.

Policija je ugotovila identiteto mladega atentatorja v osebi 29letnega zasebnega uradnika Marcela Amonda. Kdo je nesrečna mladinka, ki ima okoli 22 let, še ni ugotovljeno.

OPROSTITE, MILOSTLJIVA...

Na stettinskem kolodvoru v Berlinu se je odigral pred kratkim izredno zanimiv prizor. Neki železniški tat se je splazil v direktni brz voz, ki vozi med Berlinom in Stettinom. Pregledal je v hitrih kupeje in potnike ter res ujel priliko, da je odnesel potno torbo iz nekega oddelka, kjer se je vozila neka dama, ki pa je bila takrat odsotna. Že je menil, da je vse v redu in se je vesel odpravil iz vagona. Smola pa ga je srečala, čim je stopil na tla. Imel je namreč nesrečo, da je takoj ob izhodu trčil na okradeno damo, ki je trenutoma spoznala svojo torbico ter jo zahtevala nazaj. Tat si je skušal v zadregi pomagati z opravičilom ter se izmazati poeni. "Oprostite milostiva," je dejal, "Vi se motite. Ta torbica je moja." Dama pa je imela več prijetnosti duha kakor tat in je prišla tatu za vrat ter poklicala policijo. Ko je tat videl, da se je vrezal, se je iztrgal iz neljubeznjivega objema, pustil je torbico dami v rokah, sam pa jo je hotel porisati skozi izhod. Bilo pa je že prepozno. Opozorjeni potniki so moža ujeli in ga izročili kriminalni policiji. Ta je prička lepo vklemila n ga odpeljala v kletko, ki je namenjena takim umetnikom, ki se okoriščajo s tujnimi predmeti. Železniški tat je šele trideset let star. Ime mu je Albert Pluesch ter ne more razumeti, kako ga je mogla aretirati taka smola.

IZDAJALSKI ODTISI PRSTOV

Pred jesensko poroto imajo letos dva obtožena "hudodelstva" tatvine, katera so izdali samo odtisi prstov na kraju, kjer sta potrditvi javnega obtožitelja zagrešila drzne tatvine. Oba sta s Prekmurja in sta kradla v Avstriji. Raditega se je moral zdaj zagovarjati pred poroto Alojzij Mencinger, tkalec iz Pertoce v Prekmurju, potem pa bodo sodili na podlagi enake obdolžbe cigana Štefana Kokaša, ki je obdolžen, da je kradel po Avstriji z večjo cigansko tolpo.

Alojzij Mencinger, ki se je izhajal tudi za Gomboc, je bil že dvakrat kaznovan radi tatvine. Sedaj se je moral zagovarjati radi tatvine v Gleichenbergu (zdravilišče v avstrijski Štajerski), kjer je v noči od 17. na 18. marca trafikantu in prodajalcu likerjev v Praterju ukradel 16 steklenic likerja, 6 steklenic vina, tri steklenice kompota, 1200 šilingov gotovine ter za 400 šilingov cigarete, vsega skupaj v vrednosti nekaj nad 13.000 dinarjev.

Tatu nekaj časa ni bilo mogoče priti na sled. V vlomljenem lokalu pa so našli pol prazne steklenice kompota, na kateri so se videli odtisi prstov. Policijska direkcija na Dunaju je nato ugotovila, da so odtisi od že znanega uzmivca Mencingerja, katerega so priče baš tistega dne videle pohajati po Gleichenbergu. Pozneje je tudi ljubljanska policija doznala, da so odtisi prstov na steklenici sorodni prstom Mencingerja. Ta pa krivdo taji in dokazuje po svojih pričah alibi, da je bil že od 6. do 19. marca v Jugoslaviji. Priče pa so ga potile na cedilu.

Porotniki so soglasno potrdili krivdo, senat pa je obsodil Mencingerja z ozirom na predkazni in trdovaltno zanimanje na pet let težke ječe.

Odstop jugoslovanskega kabineta.

BEOGRAD. Jugoslavija, 13. oktobra. — Danes je odstopil jugoslovanski kabinet, kateremu je načeloval dr. Uzunović. Zunanji ministri dr. Ninčić bo najbrž prevzel mesto ministrskega predsednika.

Prav vsakdo -

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI

v "Glas Naroda".

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Slovensko Samostojno Bolniško Podporno Društvo za Greater New York in okolico, ink.

—GLAVNI ODBOR ZA 1926.—

Predsednik:
FRANK HOTKO
525 W. 133 St.,
New York City

Podpredsednik:
IGNACI MURIC
569 Grant St.,
Brooklyn, N. Y.

Tajnik:
JOSEPH POGACHNIK,
56 Ten Eyck Street,
Brooklyn, N. Y.

Blagajnik:
PETER ROBE
323 Alpha Place,
Glendale, L. I.

Zapisnikar:
MARTIN CORELL
265 Stagg St.,
Brooklyn, N. Y.

Nadzorni Odbor:
ANTHONY KOSIRNIK,
10121 - 85th Rd.,
Richmond Hill, L. I. Isl.

ANTON CVETKOVICH,
1912 Linden Street,
Brooklyn, N. Y.

BOLTER BERGANC,
72 Winfield St.,
Brooklyn, N. Y.

Kdor izmed rojakov ali rojakinj še ni član tega društva naj vpraša svojega prijatelja ali prijateljico ali pa enega izmed odbornikov za natančna pojasnila. V nesreči se spozna kaj to pomeni.

To društvo je sicer najmlajše, toda najmočnejše bodisi v premoženju ali članstvu. Društvo je v tem kratkem času svojega obstanka izplačalo že skoro deset tisoč bolniške in skoro šest tisoč smrtnne podpore ter ima v blagajni skoro \$12.000.—

Društvo zboruje vsako tretjo soboto v starih društvenih prostorih v Beethoven Hall, 5. St. med drugo in tretjo Ave., New York.

JADRANSKA PODUNAVSKA BANKA

Beograd, Dubrovnik, Kotor, Kranj, LJUBLJANA, Maribor in Split.

ČISTO JUGOSLOVENSKE ZAVOD

Delniška glavnica Din 120.000.000
Vloge na hranilne knjižice in tekoče račune " 200.000.000

Na vloge plača najugodnejše obresti, nakazila izvršuje najhitreje in najtočneje.

Zahtevajte od Vašega bankirja, da Vam izda ček ali money order na

JADRANSKO PODUNAVSKA BANKA

ali pod njeno zaščito na 380 njenih vej in filijacij v Jugoslaviji.

Vaše pošiljke adresirajte:

JADRANSKO PODUNAVSKO BANKA

LJUBLJANA, JUGOSLAVIJA

Jugoslovanska Kat. Jednota

v Ely, Minnesota

bratska podporna organizacija, ki ne meša niti vere, niti politike v svoja pravila in poslovanje.

Njeno premoženje znaša okoli \$900.000.00 in je po proračunu večakovo več kot solventna.

Šteje okoli 17.000 članov in članice v obeh oddelkih.

Njeno lastno glasilo "Nova Doba" izhaja tedensko in je do istega opravičen vsak član odraslega oddelka.

Člani J. S. K. Jednote se zamorejo zavarovati za \$250, \$500, \$1000, \$1500, ali \$2000 posmrtnine in \$1, \$2 ali \$3 dnevne bolniške podpore. Plačuje tudi odškodnine in operacijske podpore.

Za ustanovitev novega društva zadostuje osem novih kandidatov. Vsa nadaljnja pojasnila daje drage volje tajnik J. S. K. Jednote: JOSEPH FISHER, ELY, MINNESOTA

HARMONIKE

Dobri igralci pravijo, da so stare KRANJSKE HARMONIKE najboljše na svetu.

V zalogi imam 3 vrste, 3 krat uglasene, nove in stare Helikon harmonike, prodajam po najnižji ceni.

Kot strokovnjak garantiram in vrnem denar, če ne boste zadovoljni, ali pa pošljem druge. Sprejemam vsakovrstne harmonike v zameno in jih popravim. — JOHN WEISS
614 Seneca Avenue, Brooklyn, N. Y.

SEZNAM KNJIG VODNIKOVE DRUŽBE

ki izidejo oktobra meseca.

1. Velika pratika za leto 1927.
2. Iz skrivnosti prirode — poljudno znanstveni spisi.
3. Juš Kozak: Beli mecesen — povesti.
4. Vladimir Levstik: Kladio pravice — povest iz vojne dobe.

Vsi oni, ki so plačali članarino, jih bodo prejeli po pošti naravnost iz Ljubljane. Natančen čas bomo že pravočasno poročali. Vsakdo, ki se je medtem morda selil, mora skrbeti, da bo knjige dobil na naslovu, ki ga je naznanil takrat, ko je plačal naročnino.

Mi smo posebej naročili par sto iztisov, da lahko ustrezemo tudi onim, ki se niso člani te družbe. Velika pratika, kakor vse ostale knjige bodo jako zanimive.

CENA 4 KNJIGAM JE

\$1.50

Pošljite z naročilom natančen naslov in potrebno svoto in poslali vam jih bomo poštnino pristo, dokler zaloga ne pade.

Vsa tozadevna pisma naslovite na:

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA"

BELA NOĆ.

ZGODOVINSKI ROMAN.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

Preko spajajoče zemlje je razgrnila noč svoj črni plašč. V zimskih kvartirah Slezije je zrl mož zamišljeno, z globokimi gubami v obrazu, v ogenj svojih grenadirjev, kot da hoče iz plamena in dima čitati svojo usodo. Ni čul v zasneženem Petrogradu novoletnih zvonov, ki so potrkavali in ni videl onega drugega, ki se je hrepenče spominjal njega ter naslanjal svoje vroče čelo na zamrzo okno palače.

Eden se je boril več kot dvajset let za svoje kraljestvo, v bojnih pohodih proti Rusiji, Avstriji, Franciji in Švedski, — a drugi je bil bodoči vladar svetovnega carstva, a vendar brez moči, neznan ter obsojen v nedelavnost.

Prvi je postal v zmagi in porazu, slavi in zasmehovanju samotni, trezen sovražitelj, drugi pa je zrl k njemu navzgor se plamečimi očmi, sanjajoče sanje bodočnosti, kajti skušal je napraviti drugo Prusijo iz ruskih tal, segajočo od Belega do Črnega morja ter od Baltika pa do Beringove ožine.

Ta dva moža sta bila Friderik ali Fridericus Rex ter veliki knez Peter Fedorovič.

Manj kot eno leto po tej novoletni noči, dne 15. februarja 1763 so zopet zabrnili zvonovi, glasniki miru in veliki kralj je doživel svoj najvišji dan. Za vse čase je lahko utaknil svoj meč v nožnico kot zmagalet ter priklopil svoji državi nadaljno provinco, sad svoje zmage. Ob istem času so zvonili, daleč na iztok, samostanski zvonovi, ob zasneženih Nevi, — tam, kjer počiva v sarkofagu vladar, ki je bolj katerikoli drugih ljubil Friderika. Maska iz voska pokriva črni obraz zadavljenega carja. Še vedno, prav v večnost, pa sanja sen, za katerega je moral plačati s svojim prestolom in življenjem.

Poročati hočemo o možu, ki je bil v novoletni noči leta 1762 ničla, pet dni pozneje car Peter Tretji in po šestih mesecih in štirih dneh zopet ničla.

Bilo je 5. januarja leta 1762. V svoji sobi v "leseni palači" Petrograda je ležala na divanu, neutolažljivo ilteča, Katarina Aleksijevna, nekdanja princesinja, Sofija Avgusta iz Anhalt-Zerbst, žena velikega kneza, Petra Fedoroviča, bodočega carja.

Polna sočutja jo je skušala potolažiti Marta Ivanovna, Čerkeškaja, njena komornica.

— Cesarska visokost, — je rekla tolažeče zopet in zopet. — Cesarska visokost, — za božjo voljo, Bog je bil še vedno usmiljen.

Katarina pa je zmajala z glavo, ne da bi se vzravala.

— Pozabil me je, — je odvrnila obupano. — Poglej, kako leži tam sneg, na tisoče vrst in nad njim oblaki, prav kot moje življenje, moje mlado, uničeno življenje.

Marti Ivanovni so se potočile solze po nagubanem obrazu. Molčala je tudi ona, kot da ne pozna nobene tolažbe več. Minuta za minuto je potekla v nemem pričakanju.

Nato pa se je vzravala Katarina.

— Ne jokaj, Marta, — je rekla dobrodušno. — Jaz vem, da me imaš rada.

Vrata so se odprla, zašumelo je krilo in vstopila je neka mlada žena. Bila je Katarina Romanovna, osemnajstletna žena že ostarele kneza Daškova, s katerim se je poročila pred tremi leti, nečinja vsemogočnega kancelerja Voronzova, smrtnega sovražnika velikušnega para, a vendar edina prijateljica Katarine, ki se je radi tega prijateljstva sprla s celo svojo družino. Živahna in graciozna je uplivala, kljub svojim črnim lasem in temnim očem, kot solnčni žarek.

Ob pogledu nanjo se je umaknila Marta Ivanovna v spalno sobo velike kneginje.

— Kje pa si ostala Katarina? — je vzkliknila kneginja z jasnim glasom. — Velika maša je že davno minila.

Nato pa se je sklonila k njej ter jo objela.

— Solze? — je vprašala, presenečeno.

Katarina se je nasmehnila sredi joka.

— Mala, zvesta kneginja, — je rekla hvaležno.

— Da, Katarina, — je odvrnila kneginja. — Zvesta sem ter brez skrbi bi bila, če bi ne oboževala tako zelo svoje bodoče carinje.

Katarina se je dvignila.

— Nikakih skrbi ti ne bom več povzročala.

Kneginja je zrla nanjo z bojaznijo.

— Kaj imaš danes, Katarina? — je vprašala polna skrbi.

Z nemirnimi koraki je pričela velika kneginja hoditi po sobi gorindol.

— Tega ne prenesem več, — je končno izjavila ogorčeno. — Živim življenje, ki bi spravila vsakega drugega na mojem mestu v norišnico. Nikdo ne sme govoriti z menoj, po dnevi in ponoči me nadzorujejo, nobenega koraka ne smem napraviti z svojih sob in za vsak izprehod moram naravnost prosjačiti. Če se držim proč od velikega kneza, zanemarjam svoje dolžnosti, če pa pridem k njemu, delam to le radi njegovih kavalirjev. Neprestano mi prinašajo lakajski s trpkimi besedami nova povelja in carinja me kara kot otroka. Če sem slabe volje, me zmerjajo, da sem nezadovoljna, a če si ne pustim pokvariti dobre volje, sem zakrknjena, nesramna, brez časti.

Kneginja je zrla žalostno na Katarino. Že večkrat je čutila tožbo iz njenih ust, a še nikdar takega izbruha iz ust drugače rezervirane velike kneginje. V par sekundah, tekoma katerih je zrla v spuščen lice svoje visoke prijateljice, je zagledala pred seboj nalik blisku, dolga leta preteklosti. Le predobro je vedela, da ni Katarina pretiravala. Poznala je nevredno stališče knežnjega para ter celo življenje ruskega dvora, ki se je gibal v samih nasprotjih.

S krasnimi slikami in zreali, z mozaiki in poslikanimi stropi so tile okrašene dvorane carskih gradov, a v bednih, majhnih stanovanjskih sobah se niso zaprla nikakava vrata, veter je pihal skozi okna in velike razpoke so zijale na tleh. Dvorjani z zlato obrobljenimi suknjami ter polni demantnih agraf, dale v dragocenem brokatu so polnile palače, kojih pročelja so se ozirala na smradljiva močvirja in zadnji deli na umazana dvorišča, kjer ni dobivala služinčad pogosto tekmo več dni nobene hrane. Častne straže so stale pri vratih, lovci, hajduki, in sli so se vrstili ob lesenih stenah, s katerih je kapala voda in v katerih se je vgnezdila vsakovrstna golazen.

Z dragulji okrašeni univalnik carinje Elizabete je stal osem tisoč zlatih dukatov, a pohištvo je bilo razbito in prevleke raztrgane. Pohištvo je namreč spremljalo po splošnem običaju plemstva carinjo povsod, kadarkoli je premeštila svoje bivališče v kako drugo palačo ali v Moskvo. Kneginja sama je doživela, kako je carinja Elizabeta tekmo več tednov trajajočih voženj dvora zasedla zase vse pošne hiše, ter nastanila velikoknežji par v bednih prostorih, v katerih se je pogosto peklo kruh ter je moral človek požirati silno vročino peči. S Katarino je v Narvi prenočila v šotoru, v katerem je segala voda do kolen. Strogi predpis pa je bil, da je treba trikrat ali štirikrat na dan zamenjati obleko in pri velikih plesih na

SVED PORAZIL NURMIJA

Pri tekmarh v Berlinu je porazil Šved Edwin Wide Finca Paavo Nurmi, ki je dosedaj veljal za najboljšega tekača na svetu.

isti večer prav tako pogosto. Vsaka obleka, ki je vzbudila pozornost, je morala izginiti, že reditega, da se ne vzbudi ljubosumnosti carinje. Štiri tisoč njenih oblek je zgorelo pred par leti tekoma požarov v neki moskovski palači in kljub temu se je cenilo njeno toaletno na petnajst tisoč komadov.

Temu primerno so tudi poskočili dolgovri velike kneginje v teh letih na šest sto in petdeset tisoč rubljev, a ona jih ni imela niti sto, niti deset, da bi pokrila te dolgeve, ker ji ni hotel nikdo več posoditi denarja. Od mladosti naprej je poznala kneginja Daškov te razmere, a ni nikdar razmišljala o njih. Danes pa, vspricho obupanosti Katarine, so padle kot luskinje z njenih oči in celo dvorno življenje se ji je prikazalo kot raztrgana beraška obleka, posuta z zlatom.

— Uboga Katarina, — je rekla pritaženo.

(Dolge prihodnjice.)

Mali junak.

Iz spominov neznanca.

(Nadaljevanje.)

Skratka, postala sva najznejša, najzvestejša prijatelja.

Precej zgodaj je bilo, ko sem se predramil, toda solnce je že z žarko svetlobo oblivalo vso sobo.

Skočil sem s postelje, docela zdrav in čil, kakor da sploh ni bilo večerajšnje mrzlice, namesto katere sem občutil v sebi nepojmljivo radost. Spomnil sem se večerajšnjega in začutil, da bi oddal vso svojo srečo, ako bi mogel sedaj objeti svojo novo prijateljico, našo plavalaso krasotico; toda bilo je še rano in vsi so še spali. Naglo sem se oblekel, stekel na vrt, odtoda pa v gaj. Htel sem tja, kjer je bilo več zelenja, kjer je bil bolj smolnat drevesni vonj in kamor je veselje pogledoval drevesni vonj in kamor je veselje pogledoval solnčni žarek, ves vesel, da se mu je tupatam posrečilo prodreti megleno gostoto listja. Bilo je krasno jutro.

Neopazno sem prodiral dalje in dalje ter dospel naposled na drugi konec gaja k reki Moskvi. Tekla je kakih dvesto korakov proč pod goro. Na nasprotnem bregu so kosili seno. Zazrl sem se, kako so se cele vrste ostrih kos pri vsakem zamahu koscev istočasno obilivale s svetlobo in petem spet naenkrat izginjale kot ognjene kačice, kakor da se nekam skrivajo; kako je pri tleh odrezana trava v gostih šopih padala na stran in legala v preme, dolge razgone. Ne pomnim,oliko časa je trajalo to moje opazovanje, ko sem se nenadoma predramil, ker sem zaslišal v gaju oddaljenem kakih dvajset korakov, v preseki, ki je vodila od velike ceste h gosposke-mu dvorcu, hrzanje in nestrpen potopit konja, ki je kopal zemljo s kopiti. Ne vem, da li sem začul tega konja, ko je jezdec prijezdil in se ustavil, ali pa sem že dolgo slišal šum, ki pa mi je zaman došel na ušesa, preslab, da bi me zbudil iz sanjarjenja. Zvedavo sem se odpravil v gaj in naredil par korakov, sem začul glasove, ki so govorili hitro, toda tiho. Stopil sem bliže, skrbno razmaknil veje zadnjih grmov, ki so obdajali preseki in — se takoj opotekel nazaj silno začuden. Pred očmi mi je zamigljala znana mi bela obleka in tih ženski glas je

odjeknil v mojem sren kot godba. To je bila gospa M. Stala je poleg jezdec, ki ji je naglono govoril raz konja in — v svoje strmenje — sem spoznal v njem N-ga, onega mladeniča, ki nas je zapustil šele večeraj zjutraj in za katerega je tako skrbel gospod M. Ker se je tedaj govorilo, da odhaja nekam zelo daleč, na jug Rusije, sem se jako začudil, ko sem ga zagledal pri nas tako rano in samega z gospo M.

Ta je bila razveta in razburjena, kakor je še nikdar nisem videl, in na licih so ji lesketale solze. Mladi mož jo je držal za roko, ter jo ji poljubljaj sklanjajoč se s sedla. Prišel sem ravno k slovesu. Gotovo se jima je moralo zelo muditi. Naposled je potegnil mladenič iz žepa zapetega zavoj, ga oddal gospe M. jo objel z enko roko, ne da bi stopil s konja, in jo poljubil krepko in dolgo. Čez trenutek je udaril po konju in oddirjal mimo mene kot puščica. Gospa M. mi je sledila par sekund z očmi, potem pa se zamišljeno in otožna napotila proti domu. Toda, ko je napravila par korakov po preseki, se je mahoma nečesa domislila, z naglico razmaknila grmovje in odšla skozi gaj.

Sledil sem ji zmeden in začuden po tem, kar sem bil videl. Sreče mi je silno utripalo, kakor da je prestrašeno. Bil sem kakor o-kamenel, kakor v omotici misli so mi bile razbite in raztresene; pomnim pa, da me je nekaj silno žalostilo. Sempatam se mi je zabil, ščala skozi vejave njena bela obleka. Mehanično sem ji sledil, ne da bi me ne zapazila. Naposled je prispela na stezico, ki je vodila na vrt. Čez pol minute sem stopil na stezico tudi jaz. Toda kako sem ostrmel, ko sem naenkrat zapazil na rdečem pesku stezice zapet zavoj, ki sem ga spoznal na prvi pogled; bil je ravno tisti, ki je bil pred desetimi minutami izročil gospe M.

Pobral sem ga. Z vseh strani bel papir brez napisu. Na videz majhen, toda nabit in težak, kakor da vsebuje kake tri ali še več pol pismenskega papirja.

Kaj pomeni ta zavoj? Brez dvoma bi pojasnil /vso skrivnost. Znaniti je bilo povedano v njem ono, česar si ni upal povedati

Ni vsled kratkotrajnega sestanka. Niti s konja ni stopil... Ali je hitel ali pa se bal, da ne vzdrži v trenutku slovesa — bogve.

Postal sem, ne da bi stopil na stezico, vrgel nanjo zavoj na najbolj vidno mesto in ga ne spustil z oči, ker sem menil, da gospa M. opazi izgubo in se vrne, da ga poišče.

Toda po štirih minutah čakanja nisem več zdržal. Pobral spet svojo najdbo, jo položil v žep in skušal deteči gospo M. Dohitel sem jo že na vrtu in velikem drevoredu. Šla je naravnost domov, hitro in naglo, toda zamišljeno in z tla uprtimi očmi; nisem vedel, kaj na storim. Pristopiti in oddati? To bi pomenilo, da vem vse, da sem videl vse. Izdal bi se pri prvi besedi. In kako naj ji pogledam v oči? Kako me ona pogleda? Še vedno sem čakal, da se spomni izgube, da se vrne. Tedaj bi lahko neopazno vrgel zavoj na pot in našla bi ga. Toda, ne! Že sva bila blizu hiše, že so jo zapazili...

To jutro so vsi kot nalašč vstali jako zgodaj, ker so se večeraj radi ponesrečenega izleta zamišlili novega, česar jaz niti vedel nisem. Vsi so se odpravljali k odhodu in zajtrkovali na terasi. Počakal sem kakih deset minut, da bi me ne videli skupaj z gospo M., in obkroživši vrt sem vstopil v hišo dosti pozneje kot ona. Hodila je semtertja po terasi, blede in v vznemirjenju, z rokami, prekrizanimi na prsih, in očitno zatajuje in zadržuje bolesto, obupno skrb, ki se ji je jasno zrealila v očeh, v hoji in v vsaki kretnji. Včasih je stopila s terase in naredila par korakov med gredicami v smeri proti vrtu; oči so ji nestrpeno, hrepenče, celo neprevidno iskale nečesa po pesku stezic in po terasi. Brezdvomno je opazila izgrubo in mislila, da je izgubila zavoj kje tu okoli hiše — da, tako je moralo biti, in prepričana je bila, da je temu tako!

Nekdo, za njim pa tudi drugi, je zapazil, da je blede in razburjena. Obsuli so jo z vprašanji o zdravlju, z zopernim tarnanjem. Primorana je bila šaliti se, smejeti se, kazati se veselo. Poredkoma je pogledovala na moža, ki je stal na kraju terase in se pogovarjal z dvema damama, in taisti trepet, taista zmeda se je je polastila, revica, kot na večer njegovega prihoda. Spustil sem roko v žep, krepko držal v nji zavoj, stal oddaljen od vseh in prosil usodo, da me gospa M. zapazi. Želel sem jo obodriti in pomiriti, dasi le s pogledom, reči ji kaj mimogrede naskrivaj. Toda, ko je slučajno pogledala name, sem se zadržal in povesil oči.

Videl sem njene muke in nisem se motil. Dosihmal ne poznam skrivnosti, ničesar ne vem razun tega, kar sem sam videl in kar sem pravkar povedal. Ta zveza najbrž ni bila taka, kot bi se dalo domnevati o nji na prvi pogled. Znaniti je bil to poljub v slovo, bil poslednji poljub kot slaba nagrada za žrtve, kije bila darovana na ljubo njenemu miru in časti. Ni je odhajal, zapuščal jo je morebiti za vedno. In pismo, ki sem ga držal v roki, kdo ve, kaj je vsebovalo! Kako soditi in kdo naj sodi? Obenem pa bi bilo brez dvoma nenadno razkritje njene tajnosti — strahota, blisk z jasne neba za njeno življenje! Še pomnim njen obraz v tistem trenutku; hujše trpljenje že ni več mogoče. Čutili, vedeti, biti prepričana, čakati kazni, da bo čez četrte ure, čez minuto vse odkrito, da najde, pobere kdo zavoj; brez napisu je, lahko ga odpre, tedaj pa... kaj tedaj? Kje je strašnejše življenje od tega, ki jo prikaže? Hodila je med bodočimi sodniki svojimi. Čez minuto postanejo njihovi smehljajoči se, ljubeznivi obrazi — grozni in neizprosni. Zasmeh, zloba, ledeno zaničevanje bo čitala v teh obrazih, potem pa nastane večna, brezna, dejna noč v njenem življenju. Res, nisem razumel tedaj vsega tako, kot sedaj o tem mislim. Lahko sem samo slutil in si mučil srce zaradi njene opasnosti, ki je sploh pojml nisem. Najsi bi vsebovala tajnost karkoli — tisti skrbi polni trenutki, ki sem jih bil priča in ki jih nikoli ne izbrisem iz spomina, so

Kretanje parnikov - Shipping News

16. oktobra:
France, Havre; Homeric, Cherbourg.
19. oktobra
Presidente Wilson, Trst.
20. oktobra:
Mauretania, Cherbourg; President Harding, Cherbourg, Bremen.
22. oktobra:
La Savoie, Havre; Thuringia, Hamburg.
23. oktobra
Paris, Havre; Leviathan, Cherbourg; Olympic, Cherbourg; Berlin, Cherbourg, Bremen.
27. oktobra:
Aquitania, Cherbourg; Geo. Washington, Cherbourg, Bremen; Columbus, Cherbourg, Bremen.
29. oktobra:
Deutschland, Hamburg.
30. oktobra:
Majestic, Cherbourg; De Grasse, Havre; Luetzow, Bremen.
2. novembra:
Reliance, Cherbourg, Bremen.
3. novembra:
Berengaria, Cherbourg; Rochambeau, Havre; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.
6. novembra:
France, Havre; Homeric, Cherbourg; Muenchen, Cherbourg, Bremen.

8. novembra:
Derfflinger, Bremen.
10. novembra:
Mauretania, Cherbourg; Republic, Cherbourg, Bremen.
12. novembra:
Cleveland, Hamburg.
13. novembra:
Paris, Havre; Leviathan, Cherbourg; Olympic, Cherbourg, Bremen.
15. novembra:
Suffren, Havre.
17. novembra:
Aquitania, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.
19. novembra:
Martha Washington, Trst; Westphalia, Hamburg.
20. novembra:
Majestic, Cherbourg; Stuttgart, Cherbourg, Bremen.
24. novembra:
Berengaria, Cherbourg; La Savoie, Havre; George Washington, Cherbourg, Bremen.
26. novembra:
Albert Ballin, Hamburg.
27. novembra:
France, Havre; Homeric, Cherbourg; Berlin, Cherbourg, Bremen.
1. decembra:
Mauretania, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.

NAJCELEJŠA VOJNA V JUGOSLAVIJO
COSULICH PROGA
DIREKTNJA SMER POTOVANJA
Kratka železniška vožnja do doma po zmerani ceni. Odputje proti Trstu in Dubrovniku: **PRESIDENTE WILSON** 19. OKTOBRA — 3. DECEMBRA **MARTHA WASHINGTON** 19. NOVEMBRA — 7. JANUARJA Vprašajte za cene in prostore v bližnji agenciji.
PHELPS BROS., 2 West St., N. Y.

odkupili morskaj, ako so sploh mogli kaj odkupiti.
(Konec prihodnjice.)

POZOR SLAMNIKARICE V BROOKLYNU!

Otrok v starosti dveh let naprej, se vzame v oskrbo. Pojasnila daje Glas Naroda, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

ŽENITNA PONUDBA.

Želim se seznaniti s Slovenko od 30 do 40 let staro. Resno misleča naj se oglasi na naslov: — Frank Razpotnik, Box 31, Kantner, Pa.

ROJAKOM V FOREST CITY, PA. se priporočam za prijelavo premož, selitve in sploh kar se tiče vožnje s trokom. — Postrežba točna, cene zmerne.

Rojaki, podpirajte Slovence!
Joseph Bortnik, Hudson Street. Phone 801.
(2x 14,15)

Kje so moji bratje JOHN, LOJZ in JAKOB LIPOVEC, doma iz vasi Bitomec, Primorsko. Prosim cenjene rojake, če kdo kaj ve o njih, da mi poroča, ali naj se pa sami oglašijo svojemu bratu, ker poročati nimam več važnega iz starega kraja. — **Anton Lipovec, 571 Pettygrove St., Portland, Oreg.** (3x 12—14)

POTREBUJEMO VEČ MOŽ za rezati lokse in delati hemlak drva. Plačam za 10-urno delo \$3.50 in hrano, ali pa \$3.50 od kvarta: orodje dam jaz. Pridite ali pišite po pojasnila na: **Frank Homovec, Box 14, Horton, W. Va.** (3x 12—14)

POZOR ROJAKI! Prosti pouk glede državljanstva in priseljevanja je vsak četrtek in petek med 1. uro popoldne in 10. uro zvečer v ljudski šoli št. 62 Hester & Essex Street New York City. Vprašajte za zastopnika Legije za Ameriško Državljanstvo.

NAZNANILO.

Našim naročnikom v državi Pennsylvaniji naznanjamo da jih bo v kratkem obiskal zopet naznani zastopnik **Mr. JOSEPH ČERNE** in prosimo, da mu gredo na roko, ter pri njem obnovijo naročnino.

Upravištvu.

DOMAČA ZDRAVILA V zalogi imam jedilne dišave, Knaipovo ječmenovo kavo in importirana domača zdravila, katera priporoča mgr. Knaip v knjigi — **DOMAČI ZDRAVNIK** Pišite po brezplačni cenik, v katerem je nakratko opisana vsaka rastlina, na kaj se rabi. V ceniku bodele našli še mnogo drugih koristnih stvari.

Math. P. Szdir Box 772, City Hall Sta. New York, N. Y.

SAMO 6 DNI PREKO

s ogromnimi parniki na olje **PARIS 23. oktobra — 13. nov.**

FRANCE 6. novembra.

Havre — Parisko pristanišče.

Kabine tretjega razreda s univalniki in tekočo vodo za 3, 4 ali 6 oseb. Francoska kuhinja in plača.

French Line

STATE ST. NEW YORK ali lokalni agentje.

Kako se potuje v

stari kraj in nazaj

v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, prtljaji in drugih stvarih. Vse naše dolgoletne izkušnje vam mi zamoremo dati najboljše pojasnila in priporočila, vedno le prvostarne brzojavnike.

Tudi nedržavljanj zamorejo potovati v stari kraj, toda preskrbeti si morajo dovoljenje ali permit iz Washingtona, bodisi za eno leto ali 6 mesecev in se mora delati prošnjo vsaj en mesec pred odpotovanjem in to naravnost v Washington, D. C. na generalnega naselnskega komisarja.

Glasom odredbe, ki je stopila v veljavo 31. julija, 1926 se nikomur več ne pošlje permit po pošti, ampak ga mora iti iskati vsak posleec osebno, bodisi v najbližnji naselnski urad ali pa ga dobi v New Yorku pred odpotovanjem, kakor kedo v prošnji zaprosi. Kdor potuje ven brez dovoljenja, potuje na svojo lastno odgovornost.

Kako dobiti svoje iz starega kraja. Kdor želi dobiti sorodnike ali svoje iz starega kraja, naj nam prepiše za pojasnila. Iz Jugoslavije bo pripuščenih v tem letu 670 priselencev, toda polovica te kvote je določena za ameriške državljane, ki žele dobiti sem starše in otroke od 18. do 21. leta in pa za poljedelske delavce.

Ameriški državljani pa zamorejo dobiti sem sene in otroke do 18. leta brez da bi bili šteti v kvoto, potrebno pa je delati prošnjo v Washingtonu.

Predno podvzamete kak korak, pišite nam.

FRANK SAKSER STATE BANK 82 CORTLANDT ST. NEW YORK

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtniki, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih potrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda".

AD5, RTISE In GLAS NARODA